Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

LÖRDAGEN DEN 30 MAJ 1903 — N:R 22 (857)

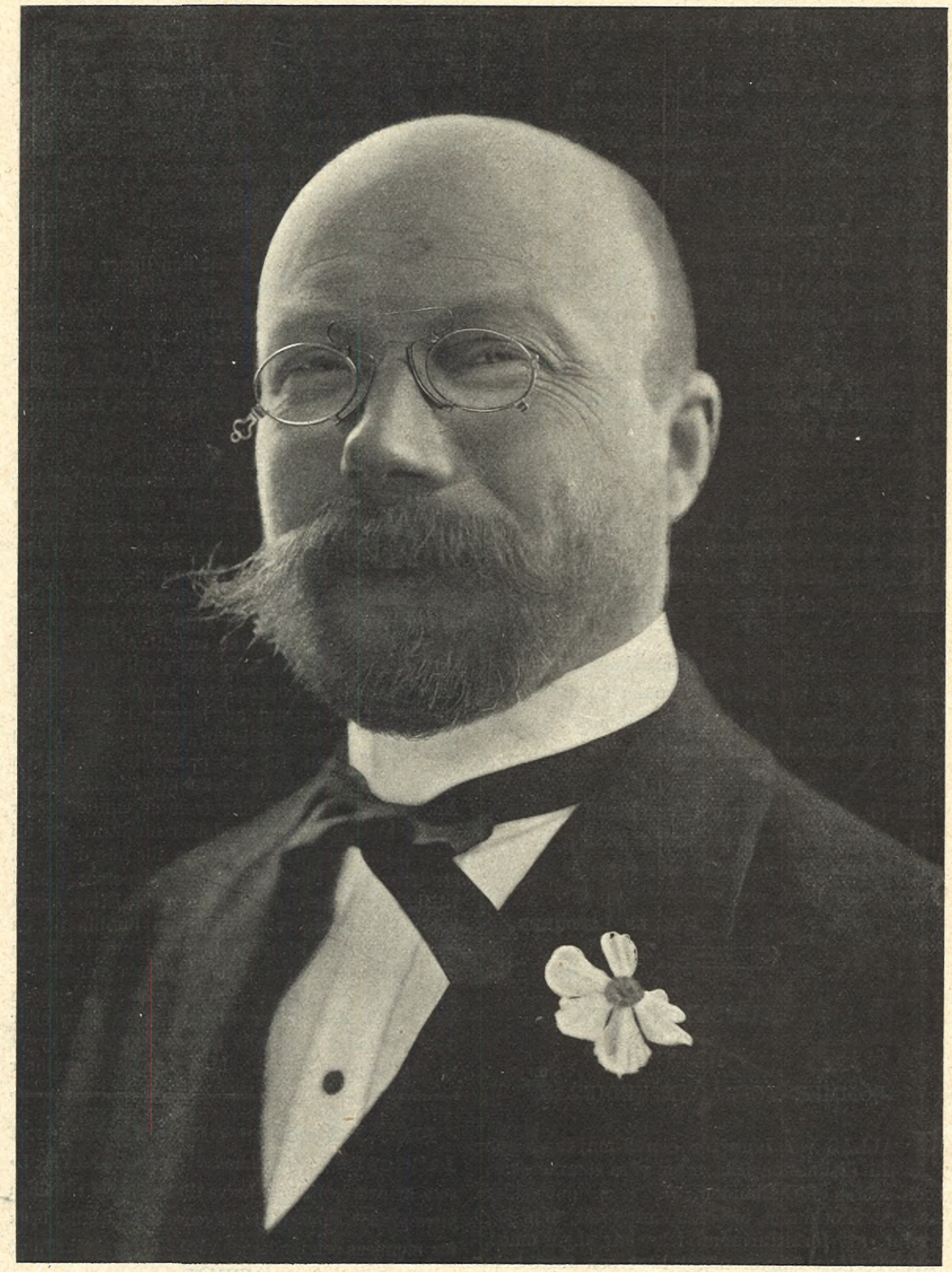

CARL LARSSON.

PORTRÄTT TILL 50-ÅRSDAGEN DEN 28 MAJ 1903.

TAGET FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG.

PÅ CARL LARSSONS 50-ÅRSDAG.

JA, JUST SÅ ser han ut som 50-årsjubilar, allas vår oförbrännelige Calle Larsson, med en af födelsedagsbordets vårliga blommor symboliskt fäst i knapphålet, med pojkhumöret glimmande ur de pigga små ögonen och under den yfviga mustaschen detta solskensleende, hvarmed han nu segerrikt trotsat lifvets vedervärdigheter i jämt ett halft sekel!

»Allas vår Calle Larsson» — det är för visso ordet! Ty om vi någonsin i vår redaktionella maktfullkomlighet skulle våga gå i proprie-borgen för tankar och känslor hos hela det svenska folk, som nämnes Iduns läsekrets, så är det i detta fall. Bland de många rikbegåfvade konstnärer, som i form och färg gifvit vår samtid dess skönhetsinnehåll och långt utom våra gränser fört det svenska namnets berömmelse, finnes det dock ingen, som i eget land blifvit så i bästa mening populär, så alla hjärtan kär som Carl Larsson — det svenska hemmets målare *par préférence!*

Genom de oförlikneliga bilder ur sitt eget lyckliga hemlif, som han med den äkta konstnärsnaturens oförbehållsamma gifmildhet slösande skänkt oss, ha vi alla blifvit förtroliga umgängesvänner med Calle Larsson och »allt hans hus».

Vi ha delat hans och Karins första vårliga smekmånadslycka i madame Laurents blomsterdignande lilla byträdgård i Grèz-par-Nemours. Vi ha stått fadder åt »Lilla Suzanne» och med farbroderligt intresse följt hennes unga lif allt från dock-kalasen i »Leksakshörnet» till de första aningsskära jungfrudrömmarne vid »Aderton år». Vi ha rumsterat om med »Ulf och Pontus», vi ha svettats med i »Ferieläsningen» och med utklädning, kaffebricka och blommor deltagit i »Gratulationen» på mammas namnsdag.

Men icke endast i de ljusa dagarne ha vi varit tillstädes. Äfven i dödsskuggans och bekymrens timmar har vår vänskap pröfvats.

I långa febernätter ha vi troget delat den ångestfyllde makens vaka vid Karins sjukbädd — men så ha vi också fått stämma in i hans hjärtas jubel vid evangeliets ljufva och glada budskap: »*All fara är öfver!*» och lyfts upp af andaktsstämningen, som likt en rökelse stiger ur de röda liljekalkarne vid »Konvalescentens» hufvudgärd.

Och i hans Dalahem där uppe i Sundborn vid Toftans ljusa spegelvik — hur hitta vi icke där i hvarje den minsta vrå!

Vi ha otaliga gånger välkomnats af Kapo, den lathunden, redan vid förstukvisten, med möda funnit en plats för vår hatt och rock bland alla barnaplaggen i förstugan, men sedan dess rymligare både gäst- och hjärterum för hvarje steg i detta oförlikneliga svenska konstnärshem. Vi ha på det rikligaste förplägats

med delikata smakprof af fru Karins internationella kokkonst i den festligt färgprunkande matsalen med dess aptiteggande dekoration af hederligt gammalt porslin, af tennkannor och krus. Vi ha njutit vår ljufliga lättja i pappas »lathörn» i förmaket med Suzannes kära krukväxter i det breda smårutade blomsterfönstret och — värdens stolthet! — den präktiga gamla kakelugnen med årtalet 1754 bland tuppar och rosor på sin breda barm.

I den ljusflödande ryggåsateliern ha vi beundrat det första utkastet till konstnärens senaste verk, en liten täck barnkammaridyll, som i några hastigt skisserade drag med hjärtevinnande humor sammanfattar faderskapets hela lyckovärld, eller måhända kartongen till någon storstilad dekorativ målning, afsedd att en gång från en offentlig lärosals kalla murar låta en varm och styrkande sommarvind blåsa fram genom adepternas unga hjärtan. Vi ha afprofvat den väldiga karmstolen, den knarrige gamle husvännen, som sett alla Sehlstedtgubbarne och Singoallas månskenssyner födas.

Ja, icke ens sofrummen ha undsluppit våra profana blickar. Den stora golffasta himmelsängen, där »far själf» efter dagens mödor hvilar ut på sin halmfessing långt ljufligare än »någon kung på sin lit de parade»; söta mors och »kerubernas» drömljusa gemak, »rent och skinande som en himmelens boning»; det trefna härbret, där husets pigor kappas om »timmerstockarne», till dess hanegället från hönsbacken kallar dem till en ny dags bestyr i visthus och kök — allt, allt är oss så innerligt välbekant, så kärt och hemvarmt vordet...

* * *

Och nu står åter den stora björken bakom Sundbornhemmets stuguvägg i sin fagraste vårskrud, den svala vinden lyfter dess späda hängen och solstrålarnes nätmönster, som genomskimrar dem, gungar öfver den hvita bordduken, som ifriga händer smycka med blommor och grönt till betydelserik fest. Pingst, hänryckningens tid, är för handen, och »hemmets målare» firar i kretsen af maka och barn sin femtioåriga födelsedag!

Men rundt om den intima lilla gruppen under björken vid Toftans spegelvik vidgar sig kretsen af dem, som taga del i dagens fest, i allt vidare ringar. Med våg för våg bölja de längre och längre ut, med den djupa och starka sympatiströmmens oemotståndliga makt, och de hejdas icke förr än de omsluta allt Sveriges land med sin enande kedja.

Och när då bofinken, käre vän Calle, högt öfver din kala hjässa tar upp en drillande liten stump till välment fest- och taffelmusik, medan din Karin höjer sitt glas till din ära och alla ungdomarne jublande falla in, då skall du midt igenom de kära stämmorna nog förnimma som ett mäktigt brus, när och fjärran ifrån — ett brus af de *hundratusen* rösterna, som i dag ropa dig sitt tack!

Tack för solskensstunderna, din konst skänkte oss! Tack för hemkänslan, du tände och lofprisade med en profets gudaingifna väldighet! Tack för svenskheten, *tack för allt!*

Stockholm den 28 maj 1903.

JOHAN NORDLING.

PINGST.

HAN STRED ju alltid mot de världsligt visa,
mot kall fariseism och världens hån,
han, som ej prisade, hvad mänskor prisa,
och dock är kallad människones son.

Hur gick han ej sin stilla gång i tiden
och visar hän till nya tiders hopp.
Han säger till de sina: biden, liden,
när värld förtrycker, sen mot himlen opp.

Och när Johannes döpte vid Jordanen,
han märkte Rabbin, mästaren var där,
en siare, som sade: biden, anen
en värld, som finnes bortom nu och här.

Och tanken är den gamla, gudaboren,
som mänskligheten har och alltid haft,
en hoppets tanke — evigt ung som våren,
när fram den spirar af en osedd kraft.

Ett sådant evangelium gör under,
dess styrka spörjes mera, år från år,
det värkar tro, det dödar mänskofunder,
en frälsningstanke är det, som består.

Han stred sin strid med makten af att lida,
en hjälte var han än på korsets stam.
Från korset och som död han än kan strida,
ty han är Ordet själf, som måste fram.

Lifsordet, som kom till, förrn tiden grydde,
Guds ord, som spirar i hvar tidens vår —
det *logos,* människor ibland förtydde,
men som dock fridens son ibland förstår.

Han sädeskornet är och vingårdshjälten,
som lefver i sin krets af trogna än,
när sädeskornet sås på sädesfälten,
och vinet skördas utaf vingårdsmän.

Han är den kraft, som lefver bland de svaga,
det upprorsord, som ingenting förstör,
ett hoppets ord om mänsklighetens saga,
som slutar ljust, om barnatron ej dör.

HELLEN LINDGREN.

I SÖMMERSKEFRÅGAN.

III.

SÖMMERSKEFRÅGAN NEDIFRÅN.

I ALLAS vår Idun för den 2 maj tages upp till diskussion frågan om våra sömmerskor, och deras förhållanden, d. v. s. det gäller endast Stockholm och sömnaden där, men jag antar, att författarinnan icke har något emot, att vi vidga frågan något litet och taga hela landet med.

I hopp om att författarinnan ej heller har något emot att den blir så allsidigt som möjligt belyst, skall jag be att i min tur få komma och lysa på den, om än det nu endast blir med en den allra mest anspråkslösa lilla dank. Författarinnan ser saken så att säga ofvanifrån och studerar förhållandet mellan sömmerskan och hennes eleganta kundkrets, inom hvilken kvinnohjärnor arbeta i ständigt kretslopp, säger hon, kring frågan: »hur skall jag klä' mig». Hon riktar allvarliga frågor till dem, för hvilka afprofningen af den nya dräkten är ett högtidligt ögonblick, då den starka nervspänningen icke ger sig, förrän dessa oroliga frågor: »Sitter den bra?» »Klär den?» blifvit med lyckligt ja besvarade.

Jag skall be att få belysa saken så att säga nedifrån och undersöka förhållandet mellan sömmerskan och en annan del af hennes kundkrets, nämligen de arbetande kvinnornas. För oss är frågan af minst lika stor betydelse som för sömmerskan och af oändligt mycket större betydelse än för vår eleganta syster, ty vi ha hvarken tid, kraft eller lust att offra så mycket som hon af vår hjärnas och vår hands verksamhet därpå, men vi vilja också vara väl klädda. Ingen är oss så till hinders, när det gäller förverkligandet af vår önskan att vara väl klädda, som denna vår syster, för hvilken det är lifvets viktigaste intresse och rikaste glädje att vara som en lefvandegjord bild, nedstigen från den sista modejournalen. Hon är oss till hinders, därigenom att hon inger sömmerskan den uppfattningen, att hennes yrke består i att skapa dylika efterapade konstverk.

Hvem kan undra på att hon ligger sömmerskan mest om hjärtat? Hon skänker ett lefvande intresse i hvar stund åt sömmerskans arbete för henne och åt den kära journalen. De förstå hvarandra så bra i detta gemensamma intresse. Men så är hon också hjärtebarnet, därför att hon är den minst fordrande af kunderna.

Hon är den minst fordrande, därför att hennes dräkt skall vara en efemär njutning och kan vara hur illa sydd som helst, bara den tar sig något ut den korta tiden, innan den vandrar till frun i saluståndet. Den blir t. ex. klippt för kort. Ingen nöd: Man skarfvar under spetsar och volanger, och fusket blir aldrig upptäckt af kunden. Den är för trång. Då drar man åt snörlifvet ännu litet till, så är det just, som det skall vara. Den kan sys efter dockan, ty kunden har intet emot, att små kuddar läggas här och där, eller att någon ställning arrangeras af stål och hvalfiskben för att pressa in höfter och mage, om de skulle råka att icke få plats. Är kragen för hög där framme, underkastar gärna kunden sig, bara det är modärnt, att bli stjärnkikare en tid. Är den för hög där bak, studerar hon lika lydigt sina tåspetsar. Med tillskärning är det ej så noga. Efter några veckor slår sig visserligen en bubbla på en våd eller två, kjolen hänger ojämn i kanten och under den upp- och nedvända velourkanten lyser en ojämn kant af fodret, ryggen blir sned och pöser ut mellan axlarna eller ock spricker den, allt beroende på att tyget ej tagits på rätt led. Men när dessa malörer

När Ni reser eller flyttar på landet bör Ni ej glömma att medtaga »AZYMOL» som är ovärderligt att hafva till hands vid tillfälliga yttre skador, mot smitta, äfvensom till dagligt bruk för munnens och tändernas vård. Läkarebeskrifning åtföljer hvarje flaska AZYMOL.

Ekzem, finnar, sår, hudutslag, reformar o. d. behandlas bäst med F. PAULI'S AZYMOL, hvilket dessutom för sin mångsidiga användbarhet aldrig bör saknas i något hem. Läs de läkareintyg och den broschyr som medfölja hvarje flaska AZYMOL.

MELLINS FOOD ***af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.***
Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarne.
PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

inträffa, då är klädningen ej längre modärn, och kunden bryr sig ej ett tecken om den. Endast ett enda enkelt villkor skall vara uppfylldt: man skall vara en trogen kopia af dockorna i Nordiska kompaniets fönster eller af journalens skönheter.

Sömmerskan ställer helt och hållet sitt arbete efter denna kundkrets. Den allena har rätt att yttra sig i toalettfrågor. Kom en dag i en klädning, som utgått från hennes ateljé för något år sen, och du blir aldrig mer hennes hjärtebarn, utan sjunker djupt, djupt ned bland mobben!

Denna vår eleganta systers dyrkan af modejournalen är det, som gör, att sömmerskan ser på det märkliga häftet med större vördnad än muhammedanen på sin Koran. Hon hindras från att få någon som helst annan uppfattning af sitt yrke. Intet är väl mera löjligt, än när hon då ger den verkstad, från hvilken alla dessa banala efterapningar af andra länders moder utgå, namn af ateljé. Detta namn bör stå för de etablissemang, där ett självständigt och vackert arbete göres, ett arbete, som tangerar och ibland betydligt öfverskrider gränsen för det självständiga och vackra och därför är på sitt område konstnärligt. I vårt land äro de ytterst få, dessa ateljéer.

Men för sina hjärtebarn försummar sömmerskan hela sin andra kundkrets och anser önskningar och åsikter, som anspråkslöst framställas från det hållet, så kätterska, att hon alls icke vill ta befattning med dem.

Det är den arbetande kvinnan, som hon ej vill låna sitt öra, och denna kommer ock med obehagliga pretentioner. De synas till den grad tarfliga och orimliga. Hon vill nämligen ha gediget arbete, ordning och smak. Hon vill gärna betala högre sylön, men bara för ett något så när drägligt plagg. Därför händer väl, att när vi granskat arbetet i sömmarna och så titta på räkningen, så finna vi, att sömmerskan alls icke varit buskablyg af sig, när hon skall ta betaldt, och vi känna alls ingen lust att ge extra betalning. I vintras t. ex. fick jag en sammetsblus sydd på en ateljé i Stockholm. Sömlönen var 8 kr., och sybehören gingo till endast något mer än 4 kr. Det var ett enkelt foderlärft, silke, tråd, hakar och hyskor samt ärmlappar, hvarken mer eller mindre. Blusen kunde ej användas, därför att midjebandet satt halfvägs mellan min midja och armhålorna, den sedvanliga puckeln på ryggen var större än vanligt (min egen rygg är absolut rak), öfver bröstet kunde blusen ej knäppas igen, och ärmhålen voro så trånga, att jag ej kunde sätta en hårnål i mitt eget hår, utan att stå krumböjd. Man tycker, att en enkel blus, som går till 32 kr. inalles, skulle kunna vara till både nytta och nöje, och att man hvarken knusslat på pengarna eller varit omänsklig mot arbetaren. Man kan icke rädda sig från att tycka, att summan är som kastad i sjön.

Ungefär 75 % af det, som jag under de senaste 20 åren erhållit från sömmerskor, har varit antingen från början förfuskadt eller ock endast en kort tid kunnat användas, på grund af att det förlorat snitt och stil efter några få dagar, veckor eller, om det varit riktigt magnifikt tyg, månader. Sömmarna gå upp, hakar, hyskor och knappar gå ur, tyget har dragits sönder eller bildat påsar här och där, beroende på att foder och öfvertyg ej anpassats efter hvarandra utan krympt på olika led, att skarfver anbragts på de mest egendomliga ställen, och utefter dem har tyget rynkat ihop sig. Dessutom äro dräkterna hindrande för all rörelse och fula, sydda efter schablon som de äro.

Ofta är sömmerskan i sin ifver den mest tyranniska pedant. Så t. ex. syddes en dag en klädning till en ganska korpulent dam. Hon anmärkte, att kragen måste ändras, ty den stramade åt för mycket. »Nej,» svarade sömmerskan. »Det är ej kragen, som är för trång, utan halsen, som är för tjock.» Detta svar är mera karaktäristiskt, än kanske mången i första ögonblicket vill medgifva.

Vi arbetskvinnor äro mer än några andra intresserade af sömmerskespörsmålet. Vi vilja klä oss vackert, ty vi ha en mer eller mindre odlad smak. Vi vilja klä oss hygieniskt, ty vi ha lärt att skatta vår andliga och fysiska kraft och hälsas glädje. Vi vilja ha en bekväm dräkt, ty vi värdera människokroppens naturliga smidighet och behag, och vi vilja röra oss ledigt i vårt arbete. Vi vilja icke ha kuddar, fjädrar, stålställningar, snörlif, döljande spetsar och band, garneringar, som skola gömma fusk och skarfvar, ty vi tycka ej om sådant där. Vi vilja ej låta kreti och pleti bestämma, om turnyren skall sitta på fram- eller baksidan, på höft, axel eller öfverarm, utan skall den nödvändigt vara med, så vilja vi sätta den, där den passar i vårt speciella fall. Vi äro vana att räkna med tid och pengar och kunna mycket väl bedöma ett arbetes värde.

Arbetskvinnorna äro med all säkerhet så pass lidande under våra sömmerskeförhållanden, att de ej vilja taga verksam del i att förbättra sömmerskornas ekonomiska förhållanden, d. v. s. öka den redan nu alltför dryga posten i kassaboken, förrän någon hänsyn tages till dem och deras önskningar. Jag tror ej, att sömmerskorna skulle förlora därpå, ty arbetskvinnorna ha godt namn och rykte om sig såsom kunder. De äro punktliga i sina affärer och alltid redo att betala en vara eller ett arbete efter dess värde. De ha känsla för sina arbetare och skulle aldrig tillåta, att de toge skada till lif och hälsa för att på alltför kort tid fullgöra en beställning. Däremot äro de noga med att sömmerskan är punktlig och sanningsenlig i sina uppgifter, och de fordra en viss grad af kompetens och skicklighet. Ville sömmerskorna tillmötesgå önskningarna från detta håll, tror jag de skulle få många goda och ifriga vänner.

Från dessa skulle sömmerskan med all säkerhet få samma råd som af författarinnan till ofvannämnda artikel. Medlet är *sammanslutning, organisation.* Men denna organisation får för all del ej vädja till de ömma hjärtana och ej ställa sig i ringaste mån under »öfverklasskvinnans» protektion, än mindre skall organisationen afse att pressa upp lönerna. Den skall afse att ordna arbetet på ett förnuftigt sätt och fostra skickliga arbetare. I och med detsamma springa lönerna upp.

Det vore en nationell olycka, om våra kläder skulle kosta än mer, än de göra. Jag undrar, om i något annat land kvinnorna klä sig så dyrt som hos oss, och ändå äro vi långt ifrån de bäst klädda. Orsaken är helt enkelt, att den industrigren, som kallas kläd- och linnesömnad ej är organiserad. Arbetet drifves på en slump. Om jag i sömlön för 4 klädningar betalar 40 kr. och en blir »lyckad», så har jag ju ej sluppit undan för billigare köp, än om jag betalt 40 kr. för denna ensam, men jag hade sluppit alla utgifterna för tyg och sybehör till de tre öfriga. För sömmerskan hade det ju varit en stor vinst att slippa sy dessa tre, utan få hela lönen för en. Dåligt arbete är alltid dyrt i jämförelse med godt arbete.

Redan nu är det väl ganska svårt att få tag i en sömmerska, som ej har sin bärgning af sitt arbete. Däremot finns väl knappt en

BARN-
HATTAR
&
MÖSSOR

i största urval och till billigaste priser hos
M. BENDIX,
16 Regeringsgatan. 5 Sturegatan.

by, som ej kan uppvisa en eller flere kvinnor, som lefva godt som sömmerskor, och otaliga fall kunna anföras, då en kvinna, som börjat med två tomma händer och utan ringaste förkunskaper mer än en kurs, ofta fri och undangjord på ett par månader, förtjänat en afsevärd förmögenhet som sömmerska. När efterfrågan efter arbetare af ett slag är så orimligt stor, som hvad sömnad beträffar, behöfver ingen svälta i det yrket. Men ofta har sömmerskan ej råd att skaffa sig mat, därför att hon ej förstår att handskas med hvarken mat eller mynt, och därför att hon frestas att lägga ned för mycket pengar i kläder och nöjen, emedan hennes tankar och intressen röra sig mest med dessa ting.

När publiken redan nu betalar afsevärdt hög lön för ett vanligen medelmåttigt, ofta underhaltigt arbete, är väl antagligt, att den skall vara villig att betala mer för ett godt arbete.

Det är icke mer mynt, sömmerskorna behöfva, utan det är mer undervisning. I alla större städer borde inrättas skolor och kurser, där kvinnor få lära måttagning, teckning, mönsterritning, tillklippning, söm af olika slag, där de få undervisning om symaskinen, dess skötsel och användning, i varukännedom inom sitt fack samt bokhålleri, allmän varukännedom och ekonomi, så att de kunna sköta sina räkenskaper, om hygienens fordringar med afseende på beklädnaden, af skön konst och konsthistoria så pass mycket, att de få blick för harmoniska och disharmoniska färgsammansättningar, symmetri, räta vinklar, parallella linjer, harmoni mellan dräkten och figuren m. m.

Denna undervisning meddelas nu på verkstäderna, men så bör ej ske. Undervisa kan ej den, som själf icke är teoretiskt bildad, och som dessutom är utomordentligt upptagen af sitt praktiska arbete. Därtill kommer den viktiga saken, att den undervisande nu skall draga största möjliga vinst af elevens arbete. Denna undervisning bör ges i särskilda anstalter och af för ändamålet utbildade och aflönade lärare och lärarinnor. Det har alltid förvånat mig, att sömmerskor velat riskera sitt anseende genom att låta sina nykomna elever fuska bort tyger och annat material för kunderna, hvilket nu mycket ofta händer.

Elev från en dylik syskola skulle sedan taga plats som aflönadt biträde hos sömmerskorna eller själf grunda en verkstad. På verkstaden kunde då arbetet skötas ostördt af en undervisning, som föreståndarinnan icke är mäktig och hvarken har tid eller lust för. Eleven skulle på jämförelsevis kort tid få god kunskap och färdighet, emedan undervisningen kunde bedrifvas metodiskt och rationellt. Därigenom skulle den bli betydligt billigare och efter genomgången kurs vore utsikterna både ljusare och bestämdare med afseende på lön. Föreståndarinnan för verkstaden kunde få ägna sig helt åt sitt fack. Hon vore en arbetschef,

Eva Hellman & C:o, HUSHÅLLSSKOLA, rek. sin omsorgsfulla undervisning i matlagning, desserträtter, finbakning m. m. 3 mån. elevkurs. Prosp. och Upplysn. fritt.
Drottninggatan 68. Et. 1886. MATSALAR, särsk. för damer, som följd af centralt läge, godt och rikligt bord, låga priser och därtill rabattkuponger, bland stadens mest besökta.
CAFÉ & BUFFÉ, öppet till 11 e. m. Frukost-, lunch-, supé- o. kaffeservering. Tårtor, bakelser, kaffebröd från eget bageri serv. o. säljes här.

Enligt referat af meddelande från Svenska Tandläkaresällskapets kommitté för undersökning af gängse antiseptiska munvatten på Internationella Tandläkarekongressen i Stockholm den 15 Aug. 1902 är

STOMATOL

ovedersägligen det munvatten, som bäst uppfyller de fordringar medicinen och tandhygienen ställa på ett bakteriedödande och sjukdomsförekommande preparat för tändernas och munnens vård.

STOMATOLFABRIKEN, Stockholm.
H. M Konungens Hofleverantör.

som visste, hvilka förutsättningar hon kunde bygga på hos sina arbetare och kunde beräkna utgiftskontot för deras löner. Nu är omsättningen så stor och framför allt så ojämn, att hon knappt kan från den ena månaden till den andra ordna arbetet och beräkna utgifterna för detsamma.

Vidare borde sömmerskorna anordna inspektion. Kvinnliga inspektörer skulle anställas för att tillse, att humanitetens fordringar respekterades, som ha intresse för yrket och följa med sin tid. De skola kunna följa yrket äfven i andra länder, så att de äro i stånd att taga vara på nutida förbättringar inom branchen, ge råd med afseende på varuinköp, affärsförbindelser, de skola vara intelligenta och intresserade, så att de kunna ge impulser och nya uppslag.

Inom denna industrigren som inom alla andra gäller det, att det är icke konstladt skydd och andra klassers barmhärtighet och omsorger, som förbättra arbetarens ställning. Denna kan han endast själf förbättra, nämligen genom att vinna erkännande för sina prestanda. Genom att icke ha blick för arbetets valör, utan ensidigt för arbetarens behof, riskera vi att fostra pockande allmosetagare och fuskare i stället för arbetets fria och stolta söner och döttrar.

Med denna lilla uppsats är det alldeles icke min mening att skarpt gå till rätta vare sig med öfverklasskvinnan, med den kvinna, jag kallat vår eleganta syster, och som visserligen står att finna inom alla klasser, men Gudi lof blir mera sällsynt med hvart år, som går, eller än mindre med sömmerskorna. De fel, jag beklagat, och den skefhet, jag försökt belysa, äro i mer eller mindre grad beroende af gängse missförhållanden inom sömnadens industri, under hvilka vi alla lida, och som är orsaken till att ideligen upprepas fall, då »*är* och *bör* gå härgång mot hvarandra». Om jag har yttrat mig med olämplig säkerhet, så må det godhetsfullt ursäktas mig på den grund, att jag under 20 års tid på många skilda platser i vårt land studerat denna fråga, som alltid mycket intresserat mig. Jag har kommit till det resultat, att jag ej vet, hvilka jag mest skall beklaga, ämnessvennerna inom yrket, som få en den mest disharmoniska, ojämna, otillräckliga och under i hög grad otidsenliga förhållanden meddelade uppfostran för yrket, arbetscheferna, som måste fullgöra ett i så hög grad otillfredsställande arbete med afseende på dem, på samma gång som de äro tvungna att forceradt drifva arbetet för kunderna, som äro beroende af en ytterligt ojämn tillgång på dugliga biträdande krafter, och å andra sidan en kundkrets, som fordrar en ganska vidt gående specialisering af yrket. I lika grad beklagansvärda äro kunderna, ty endast ett mycket ringa fåtal får sin smak och sina önskningar tillgodosedda. Af denna anledning göra de fabriker, som förfärdiga kvinnliga beklädnadsartiklar, allt bättre affärer. Visserligen tillfredsställes ej den individuella smaken af fabrikssydda kläder, men de sitta i allmänhet väl, äro modärna, men ej alltför yttererade, och de äro ej sämre sydda än de, som levereras af sömmerskorna. Varan blir billigare, och man kan bedöma den vid köpet. När man däremot lämnar ett tyg till sömmerskan, måste man taga i beräkning åtskilliga ledsamma öfverraskningar.

Det är klart, att det är en i hög grad maktpåliggande sak, att sömmerskorna få väl betaldt för sitt arbete. Jag tviflar dock på, att de äro i ekonomiskt afseende sämre ställda än öfriga självförsörjande kvinnor på samma bildningsgrad och med samma fackliga kompetens. Man kan måhända leta upp sömmerskor, som taga 25 öre i arbetslön för en skjorta, men man kan som motstycke ställa upp sömmerskor, som taga 80 à 100 kr. i sömlön för en klädning; 40 à 50 kronor hör ju ej längre till de märkvärdigt höga prisen.

Ur alla synpunkter, ej minst ur social, är det säkert af den allra största betydelse, att sömnadsindustrien ordnas på ett rationellt sätt. Dess organisation och inspektion bör för visso i första hand afse utbildande af skickliga och väl aflönade arbetare samt allmänbildade så väl som fackbildade arbetschefer.

J. R—R.

BRÄNNOFFRET. SKISS FÖR IDUN AF ELISABETH KUYLENSTIERNA.

»Une larme, un chant triste, un seul mot dans un livre,
nuage au ciel limpide oú je me plais à vivre,
me fait sentir au cœur la dent des vieux chagrins.»

GUSTAF MALM önskade, att han varit som flertalet af sina kamrater, och att han utan några som helst samvetsskrupler kunnat göra upp med det förflutna. Det vore väl på det hela taget så lätt att rycka litet på skuldrorna och säga: »Det var då det — — — i ens gröna ungdom!» Ingen kunde affordra honom en bekännelse om detta hans första tycke, som slutat med en kyss på en döendes läppar. Hans fästmö visste ingenting om saken, hade ej ens en aning om, att i den första smekning han gifvit henne, hade mängt sig en underlig, svårutplånad hågkomst från ett sjukrum. Och bäst vore det naturligtvis, att hon aldrig finge veta något om denna episod i hans lif. De skulle dela allt... tankar, känslor... intryck! Ja visst, men det hörde framtiden till! det förflutna var ju hans egendom, endast hans.

Men det var han själf, som i ett obevakadt ögonblick och halft på skämt lofvat, att hon skulle få bevista »det stora brännoffret», det, då alla hans ungdomsdårskaper blefvo till aska. Han väntade henne hvilken minut som helst; hon skulle komma, strålande lycklig öfver hans fulla förtroende, och som två glada barn skulle de huka sig ned framför brasan, skratta och prata, medan souvenirer från baler och kälkpartier, från kamratupptåg och karnevaler dansade in i flammorna, säkert måttade af hennes små fasta händer.

Och så — skulle också den fotografien komma till synes, hvilken han lagt underst i minnesskrinet; den lilla engelska flickans, Maud Lydes. Han behöfde ej taga upp det ur dess skyddande silkespappershylsa för att minnas det fina ansiktet drag för drag. De allvarliga, varma ögonen, den lilla ljufva, stillsamma munnen med sitt trötta leende. De hade hållit af hvarandra så helt och oberäknande som endast sjuttonåringar kunna det. Och hon visste ju dessutom, att hon skulle dö. Långt efteråt hade han förstått, att det var denna visshet, som gjort henne så olika, så mycket större än alla andra.

Å, han önskade, att han kunnat tala till sin fästmö om henne, som man talar om en kär syster, hvilken dött ung, men det gick icke. Maud hade dock varit ämnad att bli hans brud; det var så de förstått sitt förhållande; barnsligt och innerligt hade de lagt sina händer tillsammans, och han hade sagt: »Om du får lefva, little darling, blir du min!»

Skulle han berätta detta för henne, hvilken han nu som mogen man höll kär? Skulle han visa henne de bref, Maud skrifvit, och hvilka en gång ledt, stödt och värmt honom? Var det hans plikt att offra dessa små hvita blad åt henne, som snart knackade på hans dörr? Nej, nej, det var ju dödt och borta, icke kunde lifvet kräfva af döden!

Han började leta i skrinet, kasta de många värdelösa föremålen huller om buller, hopa fotografier och kotiljongsdekorationer i ett hörn, slänga verser och torkade blommor åt sidan, och nu ändtligen hade han funnit, hvad han sökte: en brefbunt och en fotografi. Han löste ej ens upp den svarta snodd, som sammanhöll brefven, vägde blott en sekund det lilla paketet på handen; det var som han hållit ett skälfvande hjärta, så varmt det hade klappat för honom, så ärligt det bekänt, att det ville fortfara att slå länge, länge lidandets ojämna slag, endast för att slippa mista hans kärlek.

Han kom ihåg ett par rader i hennes sista bref: »Nu vet jag, att döden kommer... du skall snart vara långt, långt borta ifrån mig, ty de lefvande gå alltid undan för de döda, men om jag är dig nära eller fjärran, vet du icke. Jag önskar att få följa din ängel till dig i sorgens stund — i glädjens behöfver du mig ej.»

Han mindes en annan rad: »När jag nu dör, så stör ej min ro med att gräfva i mullen öfver mig! *Låt gräset växa!*»

Det var denna sista rad, som förmådde honom att genast slunga in brefven i de giriga flammorna. Han skulle ge henne frid, icke draga fram detta blekta minne i nuets skarpa dager. *Implora pace* stod det på hennes grafvård. Icke skulle hon förgäfves ha framställt denna vädjan till honom.

Han tog fram fotografien; hvad han gärna velat äga den kvar, men icke i löndom, och om han sade sin fästmö en half sanning, skulle hon forska efter den hela. Sade han henne allt? Ja, hvad mer? Hans lilla barnbrud skulle sofva lika tryggt ändå under sin gröna torfva, men det lefvande skulle komma att brottas med det döda inom honom.

Ack, att vara sund och stark med robusta känslor och fasta nervtrådar, det var lek och lust; då lät man hvar dag slänga sitt bekymmer på ryggen och gå bort med det, när det led mot aftonen, men han var en drömmare, som vakade ut dagarnas oro under nattens grubbel, eljes hade han väl ej behöft fråga sig dessa tusen frågor.

Han såg vemodigt på det smala, fina ansiktet, omgifvet af ett mjukt, blondt hår. Hvad hon varit vacker ännu i döden; då hade hon hviskat den strof hon också skrifvit på fotografiens baksida. De färglösa läpparna hade mödosamt och likväl så energiskt format orden, och hennes blick hade slocknat mot hans, när hon slutat sitt afsked.

»To the great, unknown times wends
and dims the eyes and break the hearts of friends.»

Det löftet var för henne, »barnet med det varma, varma hjärtat» så heligt och orygg-

ligt, att ej ens dödens ängslande närhet kunde komma henne att glömma det.

Sakta lade han kortet mot sin kind. Hon hade haft rätt; han, den lefvande, hade i åratal gått undan för den döda — för det grymmaste af allt: saknaden. Men nu, när en tillfällighet slitit upp såret, kände han, att det ömmade.

De voro så olika, hon, lilla Maud Lyde, och den unga, lifsvarma kvinna, han nu skulle förena sitt öde med. Maud hade varit som den första våraningen en stilla, ljus kväll; Anna var högsommaren själf, stark, glad, förväntningsfull. Hon skulle ej fatta, hvad Maud varit för honom; hon skulle endast pinas af detta minne som af en syn från ett sjukrum, bäst att han utplånade hvarje dess spår.

Han lade nästan smekande fotografien på lågorna; den hårda kartongen gjorde knastrande motstånd och böjde sig slutligen krympande samman till gråa flagor.

Gustaf vände sig bort med en rysning.

Det knackade på dörren.

Han öppnade.

»Välkommen, Anna!»

»Tack, och du har redan brasan till din autodafé i full gång!»

»Ja.»

»Och där i skrinet är brännoffret? Så lustigt, du! Nå, känner den gamle Adam sig riktigt botfärdig nu.»

»Mycket! Här är en stol! Vill du ha mig vid dina fötter under bikten?»

Gustafs skämt var något forceradt, och hans blick gled osäkert bort från henne.

Hon tog raskt plats.

»Nej, kom och sätt dig här bredvid mig,» bad hon gladt. »Vill du först räcka mig eldtången — tack! — — — Du har bränt papper i mängd redan. Var det — var det contraband för mig?»

Hennes röst blef plötsligt sträf, och hon lät eldtången hvila bland de förkolnade, prasslande resterna af Maud Lydes bref.

»Gustaf, om du hade hemligheter för mig, borde du skaffat dem förr ur vägen eller också — skulle du aldrig bedt mig komma hit.»

Han blef pinsamt blek; det skar som ett skarpt snitt genom hans hjärna af självplågande tankar. Slutligen sade han långsamt:

»Anna, lofvar du att tro mig, om jag nu berättar dig en episod från min första ungdom. De synliga hågkomsterna ha flammorna tagit, därför att — att jag trodde, jag endast skulle göra dig nedstämd, om jag visade dig dessa bref och fotografien. Du har kommit hit, beredd på en glad kväll, och det enda af mina ungdomsminnen jag ej kan skämta öfver, är Maud Lyde.»

Hennes namn gick med ansträngning öfver hans läppar; det var som förrådde han henne.

»Hvem är Maud Lyde?» frågade Anna hårdt.

Han lade sin arm om sin fästmös skuldra, stod så, till hälften bakom henne, med blicken stelt fästad på de oroliga, fladdrande lågorna och talade dämpadt. Det var som han brutit förseglingen på en kär anhörigs testamente och nu punkt för punkt läste upp den bortgångnas sista vilja för en, hvilken lyssnade af plikt.

Ändtligen fick han tystna. Där var intet mer att tillägga. Han lutade sig ned mot Anna för att kyssa henne, men hon vände bort hufvudet.

»Hvad är det, Anna!»

»Å, ingenting.»

»Är du ledsen, käraste? Trodde du, att — att jag var en novis i kärlek, kanske?»

Han försökte anslå en lättare ton.

»Jag vet inte — jag hade aldrig tänkt öfver det, men nu står *hon* emellan oss. En död mellan två lefvande! Förstår du, hur det kyler?»

»Men, Anna!... *intet* står emellan oss. Maud tillhör det förflutna, det, som aldrig återkommer'»

»Än minnet då?»

»En blek skugga är det, lätt utplånad af lifvets solljus.»

Han drog henne intill sig, trots hennes motstånd; han talade smeksamt tröstande och uppmuntrande, under det att dock en dof, aggande smärta brände inom honom. Anna lade slutligen självmant sitt hufvud mot hans arm och såg med sina klara blå ögon upp i hans.

Då kysste han varligt hennes röda, varma läppar, och om en stund hade hon glömt det stygn, hans bekännelse tillfogat henne.

Han hörde hennes friska skratt och — vände sig ofrivilligt mot glöden inne i kakelugnen, var det något, som anklagade honom där? Å nej, endast en sjuklig fantasi! Snart skulle, hvad han kallade »det förflutna» förvandlas till en obetydlig, spröd hög falaska.

EN KNIPPA VIOLER.

»DET VAR en gång» den, som skrifver dessa rader, kom på den förflugna tanken att försöka skrifva ihop en bok, visserligen bara en barnbok men ändå — en bok. För att emellertid få ett ärligt omdöme, om jag dugde till verket, vände jag mig till förf. »Lea», som först unnade mig några välvilliga rader, och, sedan hon mottagit ett par profark — med innehåll väl mycket »skakadt ur armen» — i ett vänligt bref kom med domslutet. Det sända röjde, skref hon, »brist på talang och 'stil', dessa båda nödvändighetsvillkor för *hvarje* slags författareskap, äfven det enklaste». Längre ned hette det: »Nu har jag sagt er min ärliga mening. Men jag försäkrar er att detta kostat på. Jag förefaller mig själf som en skarprättare, hvilken afklippt ett lif, som helt naturligt velat fortfara och tänkt sig att en dag kunna skjuta knopp och blomma.»

Jag grät bittert en stund. Om också de vänliga orden gjorde godt, så kvarstod dock domen oförändrad. — Oduglig alltså! Men hvad var att göra? Jag hade som mången före mig begått ett misstag, då jag trott mig för väl och hade intet annat att göra, än stiga ned till verkligheten igen. För att emellertid den goda gamla damen icke skulle tänka, att jag hyste bitterhet mot henne för hennes omdömes skull, skref jag till den påföljande julen några tacksamma ord på ett kort och adresserade detta till Döbelnsgatan 15. Närmaste följden blef, att jag fick glädjen mottaga ännu en gång några vänliga rader på ett kort, märkt »Lea». Hvad jag beundrar det klara, rakt på sak gående framställningssättet och den vackra, rediga stilen i hennes skrifvelser, hvilka jag nyss letat fram ur en gammal portfölj. Huru underligt att tänka, att den hand, som skrifvit dessa rader, nu ligger stelnad och overksam!

Här sitter jag i en aflägsen bondby och pluggar med en hel skara af folkets barn dag ut och dag in. Ingen tidning har jag ännu skaffat mig, och sällan ser jag heller någon. Då mottog jag en dag i mars månad från en gammal vän i Stockholm ett bref, som bland annat omtalade »Leas» bortgång. Det kom mig att söka i gamla gömmor och rannsaka i minnets skattkammare.

Det är nu några år sedan. År och data bruka aldrig fastna i mitt minne: de äro inga hjärtesaker. Jag var i Stockholm på genomresa. Länge hade jag önskat att en gång få se »Lea», som på de senare åren blifvit sjuklig — kanske skulle hon icke så länge dröja härnere. Ogärna släppte jag denna min önskan ur sikte och fick så en vän att ledsaga mig till Döbelnsgatan och ända upp i trappan till den våning där förf. bodde. Där sade mig min följeslagerska farväl och lycka till. Jag steg modigt på, läste namnet Wettergrund på dörrskylten och knackade på en mindre dörr, som tycktes leda till ett kök. En gammal tjänarinna (trotjänarinna som det tycktes) kom och öppnade, mottog mitt kort och försvann därmed, men kom strax åter med svar att: »Frun sitter och skrifver och har inte tid att taga emot i dag, men i morgon.» — »Ack, då får jag inte träffa fru W., jag måste resa innan dess.» Missräkningen måtte stått tecknad i mina drag, ty den gamla blef ifrig att vända om och fråga på nytt. Protestera hjälpte inte, hon skyndade in, kom tillbaka, öppnade tamburdörren och bad mig stiga på. Inne i salongen kom »Lea» emot mig — nu stod jag inför min önskans uppfyllelse — hon förde mig fram i rummet och lät mig sitta ned, medan hon samtalade med mig. Hvilka stora, granna ögon, hon hade, med en blick, som liksom tycktes söka pejla i djupet af ens själ. Det kändes som ville hon genomforska hvad man var för en. Hon var vänlig nog att påminna sig mina bref och hvad hon själf svarat samt upprepade detta, att det gjort henne ondt att svara så som hon gjort. Under samtalets gång kunde jag icke låta bli att komma fram med detta, att jag numera stundom brukade skrifva för en tidning. »Nå, hur går det då?» blef frågan. Jag minnes ej hvad jag svarade — troligen sanningsenligt, att jag ibland blef antagen, ibland afvisad. Jag vågade på att fråga fru W. angående hennes hälsa, som jag hört skulle vara skral, fick då veta, att hon led af ett obotligt ondt och att det bara vore en tidsfråga, när sjukdomen skulle ända hennes lif.

Längre tordes jag ej uppehålla — jag visste ju, att fru W. satt och skref, kanske något som skulle vara färdigt i dag! — Tänk, om hon skulle vara tvungen att bedja mig bryta upp!

Bra gärna skulle jag önskat se hennes arbetsrum men tordes icke bedja därom. Jag skulle ock velat se den penna, som skrifvit så mycket, både kvickt och rörande — nej, jag vågade icke heller bedja därom. Det hade ju bara varit att göra författarinnan besvär och kanske förefalla påflugen.

Men innan jag gick, hade jag ur ett hvitt silkespapper framtagit en liten knippa friska, doftande violer, öfver hvilken gåfva »Lea» förklarade sig rörd. Gärna ville jag visa någon uppmärksamhet, och en sådan där liten anspråkslös blomsterhyllning var ju det enda, som anstod mig gent emot henne.

Det var en gång och sedan aldrig mer.

Men jag är glad, att jag fick se henne den gången. Jag skulle nu velat smyga några violer i handen, som hvilade efter sitt arbete, men jag nådde ju inte till.

Hvile »Lea» i frid!

S—M

VID ARBETERSKORNAS FEST PÅ SKANSEN.

NU VÅREN har på allvar nalkats norden,
den fagra våren, hoppets ljusa tid,
då säden spirar i den värmda jorden
och lärkan kvittrar, ängen grön är vorden
och solen lyser, strålande och blid.

Från stadens kvalm, från dystra arbetssalar,
där hvardagslifvets mödor pressa tungt,
vi längta ut till skog och berg och dalar,
där allt om lifvets kraft och skönhet talar
och där vårt sinne blir så friskt och ungt.

Vår tid är knapp, men för att hälsa våren
vi kastat oket för en aftonstund
och samlats nu på Skansen. Här bland spåren
af fosterländsk kultur i flydda åren
vi känna oss på *svensk* och landtlig grund.

Från dessa minnen ifrån svunna dagar
en mäktig maning till vårt hjärta går,
att älska Sverige, frihet ge dess lagar
och trygg du känner dig, om än du klagar
att hårdt för dagligt bröd du sträfva får.

Mot Mal! Bästa konserveringsmedel **Wilh. Beckers Malpulver** i askar à 1 och 2 kr., i paket à 25 och 50 öre. **Wilh. Beckers Malpapper** i paket om 10 ark 25 öre. **Wilh. Beckers Maltinktur** i flaskor à kr. 1: 15, 0: 65 och 0: 45. **Tjärpapper,** stora ark, pr ark 20 öre. **Kamfer** i stycken och tärningar, **naftalin, naftalinkamfer, kolokvintäpplen, äkta persiskt insektspulver. Formalin, formalinlampor** och **formalinpastiller** m. m. billigast hos

WILH. BECKER

— Kongl. Hofleverantör. —
5 Malmtorgsgatan 5,
24 Stora Nygatan, Götgatan 23,
STOCKHOLM.

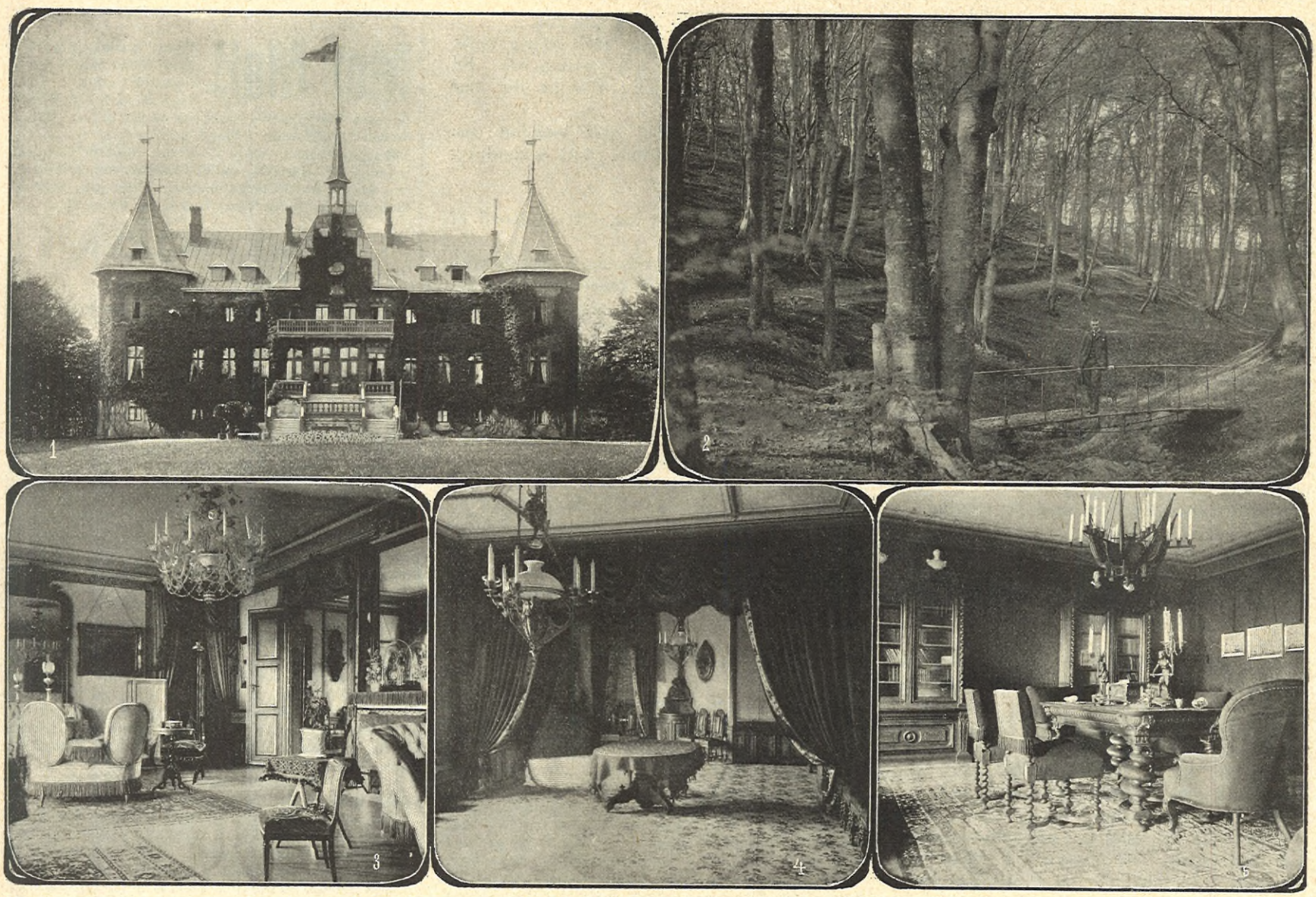

FRÅN SOFIERO, KONUNGENS NUVARANDE RESIDENS. FOTO FÖR IDUN AF ALFR. B. NILSON. 1. SLOTTETS YTTRE. 2. PARTI FRÅN PARKEN I VÅRSTÄMNING. 3. SALONGEN. 4. MATSALEN. 5. RÖKRUMMET.

Säg, slumrar kärleken till fosterlandet,
förkväfd af brist och motgång, i ditt bröst?
Säg, frestar det din håg att slita bandet
och söka lyckan uti dollars-landet?
Kom, lyss ännu en gång till *hemmets* röst!

Den talar här. En gammal stuga minner
måhända om din barndoms hydda kär,
och bland det gamla husgeråd du finner
så månget ting, som ditt intresse vinner,
emedan det så likt de dinas är.

Ditt sinne veknar och ditt hjärta sänder
en suck af nyväckt längtan till det hem,
där kanske nu två gamla sina händer
i bön för dig ses knäppa. Hvarför vänder
allt mera sällan tanken hem till dem?

Ack, världens prakt och lifvets njutning gäller
blott föga, om din väg du ensam går,
om ingen på din ömhet fordran ställer,
om ingen gläds med dig och ingen fäller
i sorg och oro för ditt väl en tår.

Men har du intet hem och inga kära,
så finns dock *ett*, som du kan kalla ditt:
ditt fosterland. Hvart färden än må bära,
du har din del af ansvar för dess ära
och aldrig blir du detta ansvar kvitt.

Du är dock svensk. En nordisk vårkvälls tjusning
ditt hjärta rör, ty vittnesbörd den bär
i björkens väna grönska, granens susning,
att efter mörker kommer städse ljusning,
att gamla Sverige ej så dåligt är.

Och detta fosterland har rätt att kräfva
ej blott din känsla nu, en kort sekund,
men trohet i det lilla, mod att sträfva,
ett vårljust hopp, som vintern ej kan kväfva,
din kärlek ända in i dödens stund.

GERDA MEYERSON.

Ovanstående vackra och maningsrika dikt, författad af den kända varmhjärtade grundarinnan af »Hemmen för arbeterskor» i hufvudstaden, upplästes vid den fest för närmare 200 arbeterskor, hyres- och samkvämsgäster vid de nämnda hemmen, som här om dagen var anordnad på Skansen, dit inträde mot nedsatt afgift erhållits. Denna fest blef, trots det ogynsamma vädret, en lyckad afslutning på de aftonsamkväm, som under månaderna okt.—maj hållas hvarje måndag turvis i Hemmen för arbeterskor på Kungsholmen och Söder. Sedan man besett Skansens stugor och djur, samlades man i Bragehallen, där mjölk och smörgåsar serverades, hvarefter man tågade bort till en plan på det gamla Tivoliområdet, där dans, lekar, sång och tal omväxlade.

ETT PAR INTRYCK FRÅN SOFIERO.

DET ÄR NU full sommar i Skåne och i utställningsstaden vid Sundet pågå de sista tillrustningarna, med hvilkas afslutande utställningens flaggdukar skola vecklas ut från »Kärnans» krön och portarne springa upp för den stora revy af föremål från konstens och industriens verkstäder, hvarmed Helsingborg i sommar ämnar möta turistströmmen.

Konungen kommer att personligen öppna utställningen. Han befinner sig för närvarande ute på Sofiero, det vackra lustslottet i Helsingborgs omgifningar, och det är af denna anledning Idun i sitt dagsnummer framställer några just nu tagna bilder från det furstliga sommarresidenset bland Skånes bokar.

Beläget cirka 3 kilometer norr om Helsingborg, ter sig Sofiero som ett förtjusande Tusculum. Redan vägen dit är anslående. Sundet, det mångbesjungna, upprullar sina härligheter på ett säreget sätt. Och i all synnerhet är detta händelsen en solig sommardag. Hvilka färgskiftningar erbjuder ej denna underbara vattenspegel, lätt krusad af en svalkande bris! Den väna danska kusten, huru leende ligger den ej utbredd, mildt förtonande i fjärran!

Taflan är hänförande.

De traditionella segelfartygen med svällande hvita segel börja tyvärr att bli sällsynta — det är den prosaiska ångbåten, med sin monotona rökstrimma, som behärskar farleden, som plöjer Sundets färgmättade vågor.

På andra sidan vägen begränsas utsikten af branta, skogklädda höjder och kullar. Vägen tornar sig allt mera uppåt, landskapet tilltager i omväxling, då vi plötsligt skönja Sofieros smäckra tornspiror, höjande sig öfver skogstopparne.

*

Där ligger slottet — stilla och drömmande, höljdt af murgröna och vildvin. Och hvilken matta utbreder sig ej för dess fötter, så ljusgrön och skär som ni sällan skådat.

Det är ej ett romantiskt gammalt slott. Här finnas inga mossbelupna gluggar, hvari kraxande vildfåglar, misantropiska korpar, flyga ut och in, inga halft förvittrade rester af bålverk och förskansningar, inga vallgrafvar — jo, verkligen, naturen tycks ha sörjt för något liknande. Slottet ligger på en hög platå — på motsatta sidan af ingången stupar en djup, förtjusande dalgång, klädd med lummiga bokar, genom hvars täta löfverk solljuset mödosamt silar igenom, här och hvar kastande ett stänk af guld på trädstammarne.

*

Vi stiga upp i slottet. Slottsfröken för oss välvilligt omkring. Vi beundra matsalen i dess dämpade ljusgröna tonfärg, med sina bruna draperier och präktiga ekmöbler. Salongen verkar gladt utan att vara hyperelegant — de hvita väggarna och de blå möblerna tala om utsökt landtligt behag, och bokarna utanför, i saftig grönska, nicka in genom fönstren, som om de ville säga: »Hemtrefligt — eller hur?»

Och så gå vi upp för den inbjudande trappan, kring hvilken väggarna äro klädda med vackra taflor, ombonade med draperier och utsökta väfnader, prof på skånsk allmogekonstslöjd.

Till sist komma vi in i kungens rökrum, ett charmant rum, som leder ut till en veranda, hvarifrån ett praktfullt panorama utbreder sig. Midt

emot, bortom skogstopparne och Sundet, mera tjusande än någonsin, upprullas danskarnes land, hvarifrån Kronborg reser sina stolta tinnar. Och det är härute som pansarkolosserna, som tidt och ofta under sol och sommardagar skrida fram i Sundet, salutera fästningen, hvilken svarar med att spy eld och blixtar, så att det dånar och ekar — utan tvifvel en präktig marin, sedd härifrån.

*

Vi antydde, att slottet är af modern datum. Det är det yngsta af de kungliga lustslotten. Fil. d:r S. Åberg, som ägde platsen och hade sin sommarbostad här, afyttrade densamma till drottningen, d. v. hertiginnan af Östergötland 1864, från hvilket år det sedan i nederländsk renässansstil uppförda slottet och dess historia datera sig.

ALFRED B. NILSON.

NORSKA NATIONALTEATERN I STOCKHOLM.

JUST SOM vår egen teatersäsong i och med den anryckande sommaren närmar sig sitt slut, kommer en stark numerär af norrmännens konstnärsgarde från Norges nationalscen för att i en serie föreställningar skänka oss prof på broderlandets modärna scenkonst.

Jordmånen är på förhand väl beredd genom bl. a. fru Johanne Dybwads glänsande gästspel under ett par föregående säsonger samt genom Björn Björnsons och Henrik Klausens uppläsningar, hvadan vår teaterpublik helt visst med glädje och förståelse skall tillgodogöra sig den framställning af norsk dramatik, som nu bjudes af broderlandets bästa konstnärer.

Det beredes oss här tillfälle att få ett allsidigt intryck af den norska teaterns konstnärliga lynne och lif: skärpan och kraften i uppfattningen, förmågan af stämningsintensitet, af djärf poetisk och ej mindre djärf realistisk tolkning, allt temperamentsegenskaper, som Norges scenartister i så hög grad kunnat odla och utveckla, tack vare sitt hemlands dramatiska diktning med dess starkt individuella färg.

Repertoaren utgöres i hufvudsak af Björnson och Ibsen; de representeras af »Paul Lange og Tora Parsberg», »Sigurd Jorsalfar», »Paa Storhove», »Laboremus», »Keiser og Galilæer», »De unges Forbund» och »Hedda Gabler». För öfrigt torde ett par Holbergskomedier komma att uppföras.

Ett så pass omfattande och omsorgsfullt organiseradt gästspel som detta torde för öfrigt bli af stort gagn för vårt eget teaterlif, liksom det ock genom den politiska spänningens sorl och oro skall tala högt om den kulturella samhörighetskänsla, som bor i de båda folkens bröst. Af dessa skäl skola de norska gästerna vara hjärtligt välkomna till Sveriges hufvudstad.

Den bildserie af de norska artisterna, som förekommer i Iduns dagsnummer, har chefen för den norska nationalteatern, hr Björn Björnson, haft älskvärdheten ställa till vår disposition på vår därom framställda anhållan. Ur gruppen af mer eller mindre karaktärsfulla ansikten blicka främst fru Dybwads och Björn Björnsons individuella drag. De liksom deras konst äro väl kända för vår teaterpublik och behöfva här ej ytterligare framhäfvas. Hvad den öfriga raden af norsk scendiktnings tolkare bär i skölden och hvad de samfäldt kunna åstadkomma af dristig och linjeskarp människoframställning, det blir oss förunnadt att bevittna under nästa veckas teateraftnar i vår operasalong. Och därom skola vi uttala oss i ett par följande nummer.

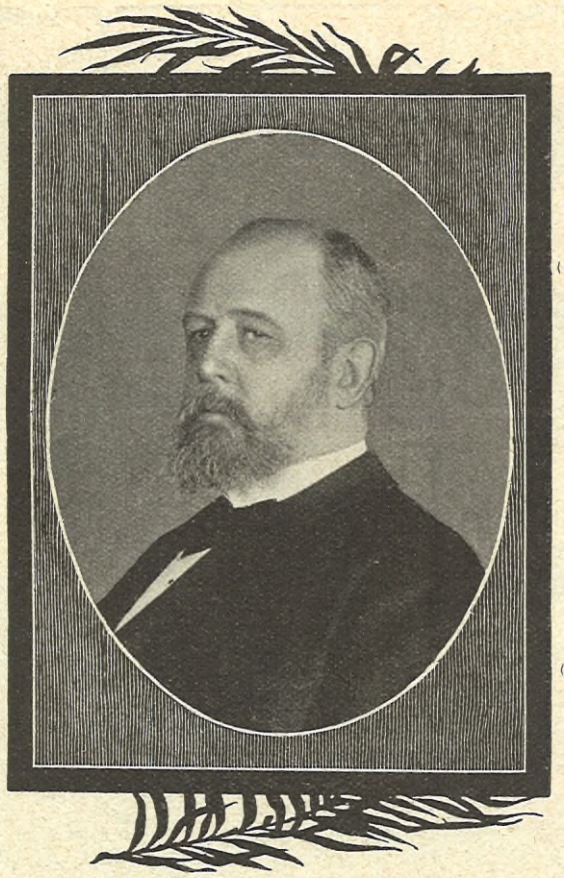

†

CARL SNOILSKY.

NU Humlegården står i sommarskrud
och barnen leka gladt på gula gångar,
högt öfver lindarna hörs lärkans ljud,
på blomrabatten fjäriln fjäril fångar.

Kastanjens knoppar sprängas, häggens doft
den ljumma luften med sin vällukt fyller,
och blomman, fågeln, ned till minsta stoft
den vackra majsoln med sin glans förgyller.

Allt strålar lyckliggjordt. Och dock så mörk
en skugga hvilar öfver allt det ljusa.
Ett namn helt sakta hviskar ljusgrön björk,
som svar fontänens pärlor Snoilsky susa.

I detta namn bor all den melodi,
som sammansmälts af skogssus, vind och vatten,
det kunde klinga ock som fågelskri —
vildfågelns, hvilken susar genom natten.

Nu står där inne tomt hans arbetsrum —
han gått från böckers rad och stora drömmar —
men fast den lyra, som var hans, är stum,
ur sångerna en evig ungdom strömmar.

Det jubel, hvilket lyfte det standar,
som sextitalets Fyrisungdom förde,
det återklingar likt en djärf fanfar
ur strofer, du från Snoilskys lyra hörde.

Italiens mörka skönhet stiger fram,
som af Cellini mejslad, ur hans händer,
tills skyhög fura på sin röda stam
hans längtan drager hem till svenska stränder.

I skaldens dröm då väcks ur seklers blund
en rad af hjältar, Sveriges värn och ära,
och skotten ifrån Wittstock och Svensksund
till oss ett eko än om stordåd bära.

Och gratien ifrån tredje Gustafs dar —
oefterhärmligast af alla stilar —
den ligger öfver Snoilskys diktning kvar,
som daggen öfver ängens blomster hvilar.

Och om du hört hans egen röst en gång —
så djup och varm — förstod du hvad det gömde
det hjärta, som när det slog ut i sång,
om mänskligheten vackra drömmar drömde.

I facklors skimmer och vid sköldars glans
jag ville sett hans stoft i jorden sänkas,
ty allt hvad ridderligt i lif kan tänkas
tog kött och blod i en gestalt som hans.

DANIEL FALLSTRÖM.

*

Enär Idun i n:r 36 af 1901 års årgång, med anledning af Carl Snoilskys sextioårsdag, meddelade dels ett då nytaget porträtt af skalden vid hans skrifbord, dels en af Bo Bergman författad intressant essay, belysande Snoilskys diktning, ha vi nu endast genom ofvanstående stämningsfulla poem — af den bland våra diktare, som genom sin egen konst kanske står Snoilskys sångmö närmast — velat ge uttryck åt den tacksamhetsfyllda sorg, som skaldens bortgång framkallat hos hela vårt folk.

Från den ovanligt högtidliga och ståtliga likbegängelsen, som ägde rum, då detta nummer redan gått i press, hoppas vi i nästa veckas Idun kunna meddela några representativa bilder.

Hvad slutligen porträttet här ofvan beträffar, vilja vi nämna, att det — antagligen det allra senaste, som gifves af den hädangångne skalden — är utfördt af vår specielle fotograf hr A. Blomberg och på ett förträffligt sätt återgifver den oförglömmelige sångarfurstens nobla hufvud.

NORSKA NATIONALTEATERNS BESÖK I STOCKHOLM. TEATERCHEFEN BJÖRN BJÖRNSON OCH ÖFRIGA MANLIGA ARTISTER.

NORSKA NATIONALTEATERNS BESÖK I STOCKHOLM. FRU JOHANNE DYBWAD OCH ÖFRIGA KVINNLIGA ARTISTER.

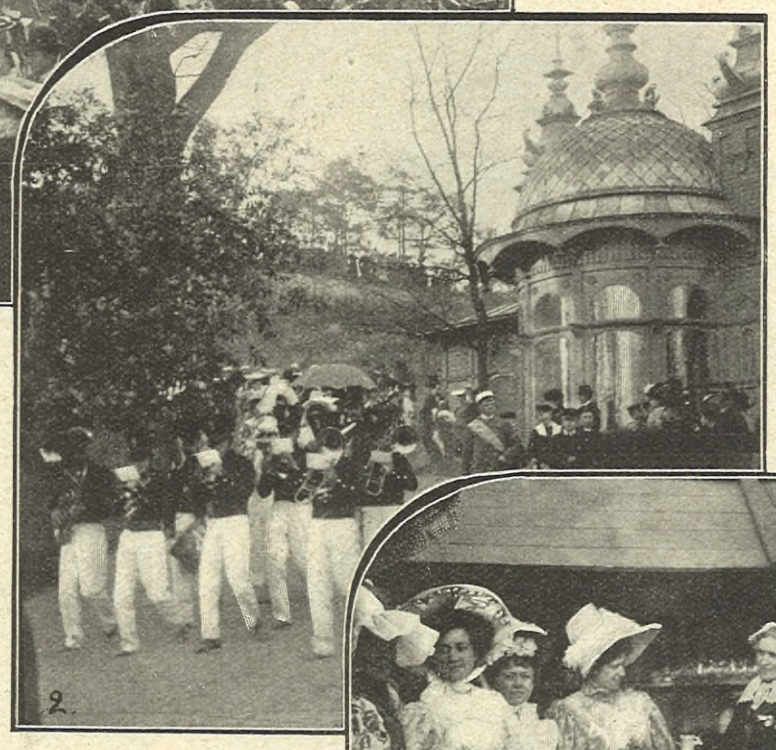

FRÅN VÅRFESTEN PÅ SKANSEN.

1. UTSIKT ÖFVER MEDEVI BRUNN PÅ 1830-TALET.

2. »GRÖTLUNKEN» VID MEDEVI BRUNN.

3. »NORRLANDSSTÅNDET» OCH »NORRLANDSGUMMAN», FRU LAURA FITINGHOFF.

A. BLOMBERG FOTO.

UR DAGSKRÖNIKAN.

FRÅN FARFARS OCH MORMORS TID.

SKANSENS VÅRFEST har i år bland andra öfverraskningar beredt sina tusentals besökare nöjet af en vistelse vid Medevi brunn, denna Urban Hjärnes ryktbara hälsoanstalt, där våra farfäder och mormödrar drucko bort sina krämpor meddels »tre fullkomliga Kannor på en Morgonstund».

Där träffade vi 1830-talets omfångsrikt utstyrda damer i de mest färgprunkande vidskurna kjolar och med hattar som en hel blomsterträdgård på sina välfriserade hårkorgar; där gingo sirliga kavaljerer, komna från Stockholms aristokratiska salonger, med hufvudet fullt af den beundransvärda Taglionis piruetter, gingo där i gröna frackar och gula nankinsbyxor och kurtiserade den blonda mamsell Anne Charlotte eller den kvicka, brunögda mamsell Beate Sofie, som påstods skrifva vers i »Svenska Minerva».

Där låg det af trä uppförda brunnshuset med apoteket strax till höger och de välkända arkaderna nere till vänster, och där fick man inmundiga den världsberömda Medevigröten, hvarefter hela brunnssällskapet, med musik i spetsen, samlades till den traditionella »grötlunken».

En annan af Skansfestens många attraktioner var Norrlandsståndet, som har sin särskilda lilla historia, enär detsamma, allt sedan Skansens vårfester började för tio år sedan, förestås af den kända författarinnan fru Laura Fitinghoff och hennes dotter fröken Rosa Fitinghoff samt är Skansens allra först uppsatta stånd. Fru F. är, som bekant, själf en dotter af Norrland, hvilket har till följd, att den kost, hvarpå hon bjuder i sitt stånd är alltigenom äkta norrlandskost: tunnbröd, renstek, »sötost» och annat mera, som serveras af hurtiga norrlandstöser. D:r Artur Hazelius lär kort före sin död ha så att säga testamenterat ståndet till fru F. som en erkänsla för allt det nit hon i egenskap af »ståndsperson» ådagalagt för Skansen. — Vår i dagsnumret meddelade bild från Norrlandsståndet återger fru Fitinghoff utanför disken; till vänster om henne synes fröken Rosa F.

HUNDUTSTÄLLNINGEN har äfven varit en af föregående veckans mera uppmärksammade händelser i Stockholm, ej minst därför att de fyrfotade utställningsföremålen själfva kraftigt dragit försorg om att på det ljudligaste sätt ge sin existens tillkänna.

Å vår grupp från prisbedömningen märkas presidenten för prisdomarne Mr William Arkwright från England, disponenten Artur Wendel från Göteborg och Oberleutnant Emil Ilgner från Essen i Tyskland.

*

EN I ALLO VÄLLYCKAD BASAR till förmån för Helsingborgs skyttesällskap gick af stapeln i Helsingborg

FRÅN SVENSKA KENNELKLUBBENS HUNDUTSTÄLLNING I STOCKHOLM 23—25 MAJ. 1. KRONPRINSEN OCH PRINSESSAN INGEBORG BEVISTA UTSTÄLLNINGENS ÖPPNANDE. 2. HUNDARNE PRISBEDÖMAS. A. BLOMBERG FOTO.

VILHELM PETERSON-BERGERS MUSIK-DRAMA »RAN» PÅ KUNGL. TEATERN.

FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. SCEN UR FÖRSTA AKTEN: RAN OCH HENNES TÄRNOR LOCKA RIDDAR VALDEMAR NED I DJUPET.

2. ANDRA AKTENS SENARE TABLÅ: RIDDAREN LÄMNAR RANS GEMAK PÅ HAFSBOTTNEN FÖR ATT UPPSÖKA INGRID. 3. SCEN UR TREDJE AKTEN: MÅRTEN PRÄST UPPMANAR INGRID ATT FÖRSONA SITT SVEK. 4. SLUTTABLÅN: DEN SJUNKNA SOLÖBORGEN OCH VALDEMAR OCH INGRID PÅ HAFVETS BOTTEN.

BILDER UR VAXKABINETTET VID SKYTTEBASAREN I HELSINGBORG. FOTO FÖR IDUN AF ALFR. B. NILSSON. 1. PEPITA DI OLIVA (FRÖKEN INGEBORG ENGSTEDT). 2. PUCK OCH TITANIA (HR G. PEYRON OCH FRÖKEN EBBA BERGSTRÖM). 3. DROTTNING LOUISE AF PREUSSEN (FRÖKEN SIGNE ENGSTEDT). 4. KARIN MÅNSDOTTER (FRÖKEN MARIANNE LILLIESTIERNA). 5. ETT PAR UR MENUETTEN. 6. MARIE ANTOINETTE (FRÖKEN ESTER RAHMBERG).

den 15 och 16 dennes. I betraktande af den sena årstiden torde nettoinkomsten, omkring 5,000 kr., kunna betraktas såsom synnerligen god.

Bland de förströelser, som de basarbesökande bjödos på, kan nämnas ett »vaxkabinett», hvarur vi i dag äro i tillfälle att lämna några bilder, vidare utfördes en behagfull och sirlig menuett af herrar och damer. Stor uppmärksamhet tilldrog sig Überbrettl'n, därvid bl. a. dansades en cake-walk, utförd af ett par gentlemän, som för ändamålet instuderat den exotiska dansen under balettmästar Berans i Köpenhamn ledning och som väckte stor munterhet.

Veckans nummer af Idun

är, med anledning af de starkt tillströmmande bidragen till dagskrönikan, utvidgadt med åtskilliga sidor och åtföljes dessutom af ett *nr* 22 1/2, hvars innehåll vi rekommendera till lifligt beaktande. Våra läsarinnor få där i en lättläst och af talrika illustrationer belyst framställning stifta en lika intressant som lärorik bekantskap med det invecklade maskineriet i Skandinaviens största etablissement på bomullsindustriens område, Gamlestadens välkända fabriker, tillhöriga firman Johansson & Carlander i Göteborg — en sann mönsteranläggning i sitt slag, som gör vårt lands industri all heder.

BODIL ENE. SKISS FÖR IDUN AF FRIDA LANDSORT.

I.

I EN AF utkanterna af en sydsvensk kuststad låg en villa, byggd i enklaste stil men så liten och nätt och så elegant med sina majsgula väggar, sina mossgröna fönsterramar och sitt bjärtröda tegeltak, att den drog alla förbigåendes blickar till sig.

I några fönster skymtade brokiga gardiner i vackert samstämda färger, i andra sågos hvita draperier, liksom väfda af den tunnaste, finaste dimma. Inga krukväxter, inga prydnadsföremål af något slag stängde dagen ute. Man fick det intrycket, att rummen därinne badade i fullt ymnigt ljus, fastän lätta, hvita fönsterförhängen hejdade hvarje nyfiken blick.

Villan var omgifven af en trädgård, som åt öster sträckte sig ända ner till bäcken, och som var inhägnad af en hagtornsmur. Just där bäcken flöt förbi trädgården, bildade den ett litet fall, och medan den lät vattnet forsa öfver bottnens stenar, sjöng den sin oändliga melodi, en sådan, som en hvar kan dikta sina ord till, emedan den passar till dem alla.

De konstnärligt anlagda bland de förbigående fröjdade sina ögon med villans förnämt lugna linjer och mjuka, glada färger och fägnade sig åt den lilla forsens friska sorl. Praktiska husmödrar gillade belåtet den liksom doftande renlighet, som de anade rådde därinne. Förlofvade par, som kommit till det stadiet att tänka på bosättning, stannade framför villan en stund och drömde om ett liknande litet näste för sin väntade lycka.

Och en frisk, klar dag i början af mars kom en ensam man där förbi, djupt försänkt i tankar. När han nådde villan, saktade han stegen, såg på den och sade till sig själf: »Det där lilla huset skulle ha passat henne.»

Men han log icke, såsom de älskande brukade göra. Hans bleka, magra ansikte var dystert, och hans bruna ögon voro dunkla liksom af besvikenhet.

Om han gått närmare och läst på mässings-

plåten på villans dörr, skulle han där ha funnit namnet Bodil Ene ingraveradt.

Men det föll honom icke in att gå närmare. Hvarför skulle han göra det? Det brukas ju icke.

Med dystert ansikte och ögonen dunkla af besvikenhet vandrade han vidare inåt staden.

*

Några minuter senare kom där någon och gick in genom grinden. Det var en liten dam med stort, ljust hår och grå, mörkskuggade ögon. Hon var klädd i en enkel promenaddräkt af blått kläde. Med mjuka lätta steg gick hon framåt sandgången och uppför stentrappan, tog en nyckel ur fickan och steg in. Sedan hon i tamburen lagt af hatt och jacka, öppnade hon en dörr till vänster och trädde in.

Det var ett stort aflångt rum, som upptog nästan hela den ena hälften af villan. Möblerna, af grönmåladt furuträ, voro enkla men stilrena och bekväma. Soffan och stolarna hade öfverdrag af brokigt tyg i samma färger som gardinerna. Ingenting var dyrbart, men allt röjde ett förfinadt skönhetssinne, och rummet verkade som en glad och vacker symfoni utan en enda hård eller falsk ton.

Midt i rummet stod ett stort bord, öfverfullt med sidenbitar i olika färger och skiftningar, med penslar och färgkoppar och allehanda små verktyg af stål och trä och ben, och på stolarna omkring bordet voro strödda påbörjade eller färdiga konstgjorda blommor af olika slag.

»God dag igen, kusin!» hälsade Bodil muntert med mjuk, litet beslöjad röst.

En vacker, hvit katt hoppade nu ur länstolen och kom sin matmor till mötes, under det den lättjefullt sträckte på benen efter hvilan.

»Har du drömt om mig och längtat efter mig? Ser du, man måste röra på sig litet, när man är en människa. Du borde följa mitt höga föredöme. På det här sättet blir du idel korpulens, kusin.»

Bodil lyfte katten upp i famnen, där den spann af alla krafter och smeksamt strök hufvudet mot sin härskarinnas haka. Och Bodil satte varsamt åter ner sin vän i länstolens sköte, där katten välbehagligt tillbragte största delen af sin tid med att sofva eller spinna eller lyssna till sin matmors tankar.

Bodil satte på sig ett stort, hvitt förkläde med långa ärmar och slog sig ned vid bordet.

»Nu skall här arbetas, Filippa.»

Katten surrade som en ifrig spinnrock.

»Ja, spinn du. Något måste man göra, om man inte vill rosta. Spinn bara på, duktiga tag. Din spånad är precis lika nyttig som mina blommor.»

Spinn, spinn, spinn, dotter min!
I morgon kommer friarn din,»

sjöng Bodil med half röst och gäckande ton.

Spinnrocken tystnade genast.

»Tror du mig inte, kusin? Är du också skeptiker? Nå ja, gör som du vill. Jag blir inte sårad, eftersom det inte är jag, som diktat visan. Ser du, det finns så många dumma visor i världen, och de flesta handla om kärlek och sådant där. Det rår ju inte jag för. Men *något* måste det väl ändå vara med den där mångbeprisade kärleken. Eller hvad tror du, Filippa?»

Filippa ville icke gifva sig in på ämnet, och Bodil tog itu med en stor, röd vallmo, som redan var halffärdig.

»Spinn, kusin! Det fröjdar mina öron att lyssna till din flit. För resten lär ingen ha rättighet att lata sig i denna världen. I nästa kanske. I den här måste man »göra nytta», som det så vackert heter. Man måste arbeta för att lefva, ser du. Men hvad skall det tjäna till, att man lefver? Jaså, det vet du inte. Inte jag heller, kusin. Hvem vet?»

Bodil försjönk i tysta tankar, och Filippa somnade.

»Nej, kusin, inte filosofera! Det är ohälsosamt. Vakna, min sköna, och spinn! Här skall arbetas. Du får inte lägga händerna i kors och bara beskåda världens gång. Om inte du spinner, så kommer inte jag i arbetstagen, och hvem skall då skaffa pengar till kotletterna, du lefver af? Vill du kanske bli vegetarian och äta gräs som salig kung Nebukadnesar, du minns?»

Bodil reste sig och gick bort till katten, som hon kelade och lekte med, tills det kom lif igen i Filippas sömniga lekamen. Men spinna ville »kusin» inte mer.

Och Bodil satte sig åter ner vid sin halffärdiga vallmo.

»Nå ja, Filippa, jag vill inte inskränka din fria vilja. Om jag aldrig gjorde den här blomman färdig, så skulle hvarken du eller jag ändå behöfva svälta ihjäl. Jag har ju utan arbete tillräckligt att lefva af. Men bara *lefva* är inte nog. Jag vill lefva, *som jag vill*, förstår du. Jag vill ha ett eget litet hus för dig och mig och en egen liten trädgård, med egna blommor och bär och frukter och en egen liten bäck, som följer mina egna stämningars rytm. Och så min egen stora, sköna frihet. Men all den lyxen kostar pengar, ser du. Pengar måste jag alltså förtjäna — än så länge — och därför gör jag blommor, fast jag, oss emellan sagdt, håller mig för god att styra ut mig själf i sådant otyg. Vet du något onaturligare än konstgjorda blommor, kusin? De äro en hädelse mot naturens heliga ande, äfven när de äro så konstnärligt gjorda som mina. För mina blommor äro konstverk, ser du. Äfven jag är målare,» citerade hon med ironisk stolthet.

»Jag ser på din min, att du tycker, jag handlar omoraliskt, när jag mot bättre vetande tillåter mig den här fabrikationen, som är nästan ännu värre, än om jag tillverkade parfymer. Ja, ja, ja. Du har rätt som alltid. Men när jag nu är för liten och svag för att orka reformera världen, hvad vill du, jag skall göra? För resten ber jag dig betänka, att jag med mina hädelser ändå på sätt och vis gör en god gärning: jag visar världen, hur konstgjorda blommor *böra* se ut för att ha något slags raison d'être. Det här är inte vanliga tygtussar, det.»

Hon kastade en blick på rosorna och violerna och syrenerna omkring henne och log litet vemodigt.

»Sådant här tal kallas med rätta med det fula namnet advokatyr, kusin. Låt mig aldrig se, att du smutsar din vackra mun med dylikt. Vore jag du, skulle inte heller jag tillverka humbug och försvara mig med sofismer.»

Bodils ljusa ansikte mörknade, och rösten miste sin muntra klang.

»Är det verkligen jag, som sitter här ensam och jollrar med en katt och påstår, att jag lefver, som jag vill? *Som jag vill!* Jag har lefvat i trettio år, och ännu vet jag inte, hvad jag vill. Jag vet bara, hvad jag *inte* vill. Knappt det för resten. Jag bara experimenterar. Och hur länge skall det här räcka? Skall jag åldras och dö här? Eller är detta bara en genomgång? Till hvad? — Jag drömde en gång . . .»

Och Bodil grubblade med pannan lutad mot handen och de grå, mörkskuggade ögonen stirrande på den röda vallmon, som låg på bordet framför henne, ännu ofullbordad.

(Forts.)

ETT VARMT OCH FÖRSTÅENDE TACK bringas härmed — med redaktionens benägna medgifvande — märket A. S—hl för hennes orädda och synnerligen beaktansvärda uttalanden i uppsatsen »Bort med klasskillnaden» (Idun n:r 20).

Vördsamt
ALF.

»GIFTA SIG FÖR PENGAR . . .» EN SKÅNSK BYGDESKILDRING AF NELLA NORRVALL.

SLUT. FR. FÖREG. N:R.

»EN ENDA KYSS måste *du* ge *mig* innan vi skiljas,» hvisade John och tog Beth i sina armar, när de stodo ensamma i den lilla kammaren utanför salen. »Du måste,» sade han leende, när han såg, att hon blyg och förvirrad sökte draga sig undan.

Hon höjde sitt ansikte mot hans, men när hon såg in i den älskades tindrande, skälmska ögon, gömde hon det blygt rodnande vid hans bröst.

»Seså, skynda dig nu, annars — —»

Hon lade handen öfver hans ögon och tryckte en skygg kyss på de heta läppar, som girigt mötte hennes egna, hvarefter hon ryckte sig lös och sköt honom ut ur rummet.

Far stod i förstugan och slamrade med dörren till loftstrappan, hvilken han låtit stå på vid gafvel, när han gick in i salen.

»Du kan gå med in och dricka en kopp kaffe. Jag tror, det är färdigt.»

»Omöjligt, far,» sade Assarsson. »Jag har inte tid, och jag är så jublande glad, att jag icke vågar visa mig för min blifvande svägerska. Hon skulle förmodligen få en underlig tanke om mitt sunda förnuft, ifall hon träffade mig i dag. Och så sist i september. Det glömmer far inte, vill jag hoppas.»

»Åh nej, jag skall visst inte bråka. Blir Beth färdig först i månaden, så kvittar det ju lika, såvida vi fått säden under tak. Tomt blir det ju förstås — både mor och min bästa tös på ett år. Fastän nu mister jag Beth med glädje.»

»Och jag får tacka hjärtligt för förtroendet, som jag aldrig skall svika,» sade den unge mannen, och hans ärliga, trofasta ögon sågo öppet in i gubbens.

»Nej, det vet jag, John, och jag tackar Gud för hans underbara ledning i allt. Fast nog hade det varit roligt, om mor fått vara med.»

»Men en annan sak,» inföll Assarsson. »Jag tycker då, att far kan lika väl bosätta sig i närheten af Rydebo som här på orten, när Anders fått gården. Nog tror jag, att vi två skulle ha glädje af att träffas då och då. Och för Beth blefve det naturligtvis en stor lycka att ha far så nära, att hon kunde titta till honom hvarje dag.»

»Ja, det kan ju kanske bära sig så,» svarade Jeppa med ett ljust leende, ty den blifvande svärsonens omtanke, gjorde honom godt. »Och så välkommen, när det blir tid att resa till prästen. Ringarna kunna ju tas på samma gång. Så blir det ju inte uppståndelse i byn för samma sak mer än en gång.»

Så tog han afsked och Jeppa gick utom porten och såg efter den unge mannen, när han lämnade gården. Vid en krökning af vägen vände John sig om och såg mot salsfönstret och svängde därvid hatten i luften. Jeppa såg åt samma håll. Lakanet, som dolde fönstret, var lyftadt undan, och han såg en liten hvit hand, som ifrigt vinkade mot den bortilande ryttaren. Jeppa gick in igen med en känsla af trygghet och lugn. Han tänkte på den gångna vintern. Hur förfärad, nästan skräckslagen hade icke Beth sett ut, så fort ordet bröllop hade blifvit nämndt. Och hur hade hon icke på allt sätt sökt komma undan, när Mårten blifvit synlig i gården — och nu —

Då han kom in i stugan, kom Boel från köket med famnen full af linne.

»Hvem var den främmande?» frågade hon nyfiket.

»Det var Assarsson från Rydebo. Han skulle köpa råg,» svarade fadern liknöjdt.

»Såå — allaredan,» sade Boel betydelsefullt.

»Allaredan.» upprepade Jeppa lugnt. »Det är snart tre veckor sedan jag hade annonsen inne, och här ha varit många förut. Jag har snart sålt, hvad jag kan undvara.»

Han vände sig likväl bort med ett slugt leen-

de, ty han visste mycket väl, hvartåt Boel syftade.

»Det var ju förargligt, att den 'pjesen' skulle upp på loftet i dag. Alla fjädersäckarna ligga ju midt för trappan. Jag hann inte lägga dem undan igen, när Beth och jag sett dem öfver i går.»

»Det gjorde ingenting. Han tittade inte på det hållet,» försäkrade Jeppa sanningsenligt.

»Men hvarför bjöd far honom inte in. Här var ju kaffe färdigt.»

»Han ville inte. Han hade inte tid, påstod han, och så fick det ju vara.»

»Åhja, det var kanske inte det, som gjorde't,» ljöd en skroflig stämma borta från bordet. »Det är en högfärdig rackare, den där patronen.»

Det var ryktaren, som satt och åt frukost. Han hade varit ett ärende hos slaktaren och försummat sitt morgonmål, och nu ville också han ha ett ord med i laget.

»Ja, så är det ju alltid, när strunt kommer till välde,» menade Boel, i det hon vred och vände mors präktiga drälldukar.

»Det är så ja. — Tacka vill jag då riktiga bönder, det vet man då, hvad det är, och att det är folk, som duger,» tyckte ryktaren och tittade snålt på brännvinsflaskan, som stod vid andra ändan af bordet. Den hade stått kvar sedan postbudet gick för en stund sedan.

Boel förstod inviten och hällde upp en sup till gubben. Denne, som, trots sin kärlek till flaskan, var ärlig och sanningsenlig, fortsatte, när han fått supen inombords:

»Men se, hederlig och regäl är han då i alla fall, patronen, menar jag. Är där en fattig stackare, som behöfver en femma i en snäf vändning, eller ett par hästar, när det gäller, så är inte patronen den, som säger nej, det kan man vara lugn för. Så rätt skall i alla fall vara rätt.»

»Det skall så ja, och det blir det också, hur konstigt det än kan se ut ibland,» sade Jeppa, gick fram till bordet och fyllde i glaset på nytt till den förbluffade gubben, som knappast visste, om han drömde eller var vaken.

TEATER OCH MUSIK.

WILHELMINA STRANDBERG, född Söhrling, den kända och omtyckta operasångerskan, som nu i 36 år med heder tillhört vår främsta sångscen, ämnar med utgången af detta spelår draga sig tillbaka till privatlifvet.

WILHELMINA STRANDBERG.

I Idun n:r 46, 1892, meddelade vi fru S:s porträtt jämte en längre biografi, hvartill vi nu hänvisa vännerna af hennes fina, måttfulla konst. Minnet af hennes artistskap skall sent förgätas, ty det är ofta de mildt glänsande stjärnorna, som dröja längst i erinringen.

»RAN» Å KUNGL. TEATERN.

DET NU SNART tilländagångna spelåret har varit ovanligt rikt på nyheter för operascenen. *Kungl. teatern* ståtar med ej mindre än tre stora och framstående sådana (samt en mindre, om man tar Mendelssohns sångspel »Hemkomsten» med i räkningen), däraf två af svenska kompositörer, nämligen »Gillet på Solhaug» af Vilh. Stenhammar och nu senast »Ran» af Vilh. Peterson-Berger. Mellan dessa båda märkas »Simson och Delila» af Saint-Saëns. Härtill kommer å *Svenska teatern* Charpentiers »Louise» och — om man i detta samband så vill — Peterson-Bergers sagospel »Lyckan». Det torde vara mycket längesedan något spelår härstädes på detta område lämnat en så riklig och på det hela taget god skörd.

Sist i raden och ledsamt nog i säsongens elfte timme har å k. teatern upptagits »Ran», handling i 3 akter för soli, kör och orkester, såsom författaren-tonsättaren hr *Vilhelm Peterson-Berger* kallar sitt opus. Innehållet i den dramatiska dikten, som i prydlig utstyrsel utgifvits å Abr. Lundquists förlag, är i korthet följande:

Den unge och svärmiske riddaren Valdemar, är på väg till Solö borg för att hålla bröllop med borgherrn Sten Folkesons och hans husfru Rikissas dotter Ingrid. Han kommer emellertid ej fram, utan lockas af Ran och hennes tärnor ned i djupet. Vid sökandet efter riddaren finner Solöherrns folk endast hans båt drifvande tom. Mårten Präst uttalar som sin bestämda förmodan, att riddaren af trollen lockats i djupet och uppmanar nu jungfru Ingrid att under bön offra sin trolofningsring åt hafvet för att därigenom frälsa riddaren och draga honom tillbaka. Hon gör så, men tiden går, väntan blir henne för lång. Efter ett år kommer den bålde riddaren Ulf Tufvesson och giljar till Ingrid, som efter åtskillig tvekan räcker honom sin hand (2:dra aktens förra tablå). Emellertid gästar Valdemar Ran, hos hvilken han lefver i ett rus af kärlek, vin och sång, då och då afbrutet af en dyster, eggande oro, som slutligen blir honom öfvermäktig och, när han återfinner Ingrids offrade ring, oemotståndligt drifver honom att slita sina bojor hos Ran, hvilken dock endast motvilligt släpper honom från sig och då med en hotelse, att om han ej återfunne sin brud troget väntande på honom, han före morgonväkten ovillkorligen måste återvända till hafsdrottningen eller dö (2:dra aktens senare tablå).

På Solö ståndar bröllopet mellan Ulf Tufvesson och jungfru Ingrid (3:dje akten). De talrika gästerna äro samlade i den praktfulla slottssalen. Allt är fröjd och gamman. Endast bruden täres af en viss oro. Hon erinras ock af Mårten Präst om sitt svek och uppmanas att försona detsamma. Hon kommer till insikt om nödvändigheten häraf, men vill än en gång, den sista, njuta af ungdomsglädjen, och så deltager hon i bröllopsdansen. Med ens ljuder ett samfäldt skri genom salen, alla vika förfärade tillbaka och i dörren synes — riddaren Valdemar. Långsamt skrider han framåt salen och kräfver sin brud. Denna förlorar sansen och utföres af tärnorna. Mellan Valdemar och Ulf uppstår en kort strid, som slutar med att den senare allvarsamt sårad föres bort och de öfriga fly, sedan de af Valdemar fått veta, hvilket olycksöde följer i hans spår. Han blir ensam, föremål för en stark inre själsstrid; han vill lefva kvar på jorden, men får ej, han lockas tillbaka af Ran, men vill ej. Slutligen inträder Ingrid sakta, en förklaring dem emellan kommer till stånd och de besluta dö tillsammans. Fönstret slites upp af en stormvind, man ser hafvets vågor torna upp sig och vräka mot borgen. På vågkammen gungar Ran fram till fönstret, lockande, snärjande och hotande. Valdemar trotsar henne, hafsdrottningen försvinner, scenen insvepes i åska och mörker och sluttablån visar Solöborgen i ruiner på hafsbottnen samt Valdemar och Ingrid liggande döda där framför.

Dikten, som alltigenom är skrifven på vers, dels rimmad, dels orimmad, röjer i hög grad både skaldefantasi och tankedjup. Och att musiken skulle sluta sig intimt till dramats text var hvad man, med kännedom om författaren-tonsättarens läggning, helt naturligt kunde vänta. Men ej nog härmed. Öfver det hela hvilar en värdighet och helgiutenhet, som äro förvånande, då det ju här så att säga gäller ett förstlingsarbete på det mera storstilade musikdramats område. Den musikaliska karaktäriseringen af de olika personerna har likaledes i det stora hela lyckats förträffligt. Och hvilken rik melodisk ådra väller ej genom hela musikdramat! Soli och körer i folkton finnas flera af synnerligen anslående art; särskildt äro körerna förträffligt behandlade och af ypperlig verkan. Ett par öfverflödiga scener i första akten kunde nog borttagas, och vi tro att det hela skulle vinna därpå, helst som dramat ändå är ganska långt, utan att därför verka utdraget. Det har för öfrigt den goda egenskapen, att i såväl musikaliskt som dramatiskt hänseende intresset stiger med hvarje akt. Instrumenteringen är mångenstädes briljant, aldrig öfverlastad, på ett par ställen kanske väl diskret. I intim öfverensstämmelse med verkets innehåll står äfven regien, som ledts af författaren-tonsättaren själf. Med ett ord, det hela står väl afrundadt och helgjutet, visserligen ej som något mästerverk, men som ett framgångsrikt ärligt arbete af en mindre vanlig begåfning, af hvilken man ännu torde kunna vänta mycket både på musikens och diktens område.

Utförandet var i allmänhet godt. Särskildt må nämnas fruarna *Hellström* och *Jungstedt* som Ingrid och Ran. Hr *Ödmann* sjöng Valdemars parti korrekt och vid god disposition, men hade nog ej fått det rätta greppet på den svärmiske riddaren. Fröken *Edström* var godt på sin plats som Rikissa, men såg väl ungdomlig ut. Hr *Wallgren* var en ståtlig riddar Ulf och hans stämma klangfull som vanligt. Som Sten Folkeson och Mårten Präst fyllde hrr *Sellergren* och *Söderman* godt sina platser. Det hela leddes förträffligt af hofkapellmästaren *Henneberg*. Dekorationerna, allesammans nya, göra sin upphofsman hr *Thorolf Jansson* all heder.

Om ock bifallet efter den första akten på premiären var något matt, så blef det sedan efter hvarje akt så mycket lifligare, och vid slutet kunde man konstatera, att det nya verket gjort fullständig succès. De uppträdande inropades gång på gång och hr Peterson-Berger måste flere gånger framträda.

HYLINS
Violtvål 612

HYLINS
Liljekonvaljedoft

DRAMATISKA TEATERN. Emellan ett par af fru *Betty Hennings* konstnärligt ciselerade gum-typer — den gamla fröken Clara i Wieds »Skärmytslingar» och änkefru Lyders i Betzonichs »Guldkarossen» — fingo vi härom aftonen bevittna premièren af ett svenskt original: »I fru Karins hus» af den kände dramatiske skriftställaren hr *Knut Michaelson* — en anspråkslös liten interiör i en akt från 1600-talet, hvars hufvudsakliga *rasion d'être* väl får sökas i den med den fine stilkännarens säkerhet genomförda tidstonen i dialog och accessoir. Fru *Hansson* tedde sig ståtlig som stolts jungfru Ebba Kagg, som trots alla vidrigheter blir sitt hjärtas frånvarande riddare trogen och med mycken abandon sätter på dörren hans mindre gynnade rival den inbilske hr Erik Bååt i hr *Hedlunds* gestalt. Publiken ställde sig ganska erkännsam mot den lilla kostymstudien och applåderade lifligt efter aktslutet.

Fru Hennings har som afslutning på sitt med så stort intresse följda gästspel på ett gripande sätt tolkat fru Alving i Ibsens »Gengångare». Hr Palme visade samtidigt en alldeles ny Osvald-typ: en rödkindad, välfödd goddagspilt, som närmast liknade en hygglig kommiss från Västerlånggatan.

SVENSKA TEATERN har i säsongens sista timme låtit Charpentiers modärna och djupsinniga parisermusik efterträdas af Offenbachs champagnesprudlande rytmer: »Louise» har ersatts af »Storhertiginnan af Gérolstein» i Annie Norries välkända framställning, som naturligtvis eröfrade publiken — nu som förr.

För öfrigt går operetten med fart och lif på alla händer, så att dess lifslängd är säkrad till säsongens slut. Och när ridån ändtligen sänkes, faller den öfver ett i sin helhet konstnärligt lyckadt teaterår vid Svenska teatern.

VASATEATERN ger som finalstycke »Niniche» med samma rollbesättning som vid senaste reprisen. Våren har dock starkare tjusningsförmåga än alla kvicka pariserdamer i världen, hvarför den lilla diplomatfrun denna gång får nöja sig med en starkt reducerad beundrarkrets.

DEN FINSKE VISSÅNGAREN BRUNO ASPELIN hade till sin »vis- och Bellmansafton» i Vetenskapsakademiens hörsal samlat en i betraktande af den framskridna säsongen talrik publik, som lifligt senterade de vackra prestationerna. Utan att i dramatisk smidighet och uttrycksfullhet kanske fullt kunua mäta sig med vår egen Sven Scholander, men i besittning af större vokala medel, utförde han med fin musikalisk smak och god karaktäristik såväl de finska, franska och italienska romanserna som några af Fredmans odödliga epistlar, förträffligt ackompanjerande sig själf på sin luta. Åhörarne hälsade den sympatiske sångaren med hjärtligaste bifall, som lönades med flere extranummer, och helt visst skildes man med ömsesidigt varma känslor och hoppet om ett framtida återseende.

En intressant litterär pristäfling,

på hviken vi rikta alla författares och författarinnors benägna uppmärksamhet, finnes omnämnd i detta nummers annonsafdelning med fullständig redogörelse för de närmare villkoren och de ganska betydande prisen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN,
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 31 MAJ—6 JUNI 1903.

Söndag (Pingstdagen): Julienne-royale; späckad oxhare med grönsaker; sparris med rördt smör; glacemaräng.

Måndag (Annand. Pingst): Soppa på murklor; gödkalfstek med potatiskroketter; rabarberkompott med grädde.

Tisdag: Spenatsoppa; ugnstekt sik med potatis.

Onsdag: Biffstek med potatis; mandelpudding.

Torsdag: Hönsfrikassé med ris; soppa på hallonsaft.

Fredag: Selleripuré; syltomelette.

Lördag: Blodpudding med lingon och skiradt smör; ölsoppa.

RECEPT.

Julienne-royale (f. 6 pers.). 2 lit. kraftig buljong, 2 små morötter, 1 palsternacka, 1 purjolök, 1 selleri, 2 msk. (40 gr.) smör, 1 tsk. socker, salt, cayennepeppar.

Äggstanning: 5 äggulor, 2 ägghvitor, ½ dcl. gräddmjölk, 1 knifsudd salt, 1 tsk. fint hackad persilja, 1 tsk. smör till formen.

Beredning: Rotsakerna ansas på vanligt sätt och skäras i mycket fina strimlor, smöret smältes i en kastrull, häri nedläggas rotsakerna tillika med sockret och brynas öfver jämn eld under ständig omskakning. Den kokande buljongen tillsättes och rotsakerna få koka tills de äro fullständigt mjuka, då soppan skummas väl och afsmakas.

Till äggstanningen vispas äggulor och hvitor väl tillsammans med mjölken, och blandningen hälles i smord form med lock. Formen nedsättes i en kastrull med så mycket kokande vatten, att det står jämnt med äggmassan. Vattnet får därefter ej koka, utan endast hållas hett, ty annars blir äggstanningen vasslig. När den stannat, skäres den i tärningar och serveras i soppan.

Späckad oxhare (f. 6 pers.). 1.3 kg. oxhare, 1 hg. späck, 2 msk. smör (40 gr.), 2 tsk. salt, ¼ tsk. hvitpeppar, ½ lit. kokande buljong ell. vatten.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.) 1½ msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. tjock grädde ell. 1 msk. tomatpuré.

Beredning: Haren, som bör hafva hängt 2—4 dagar allt efter årstiden, putsas, senor och hinnor borttagas, och köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, hvarefter det späckas i täta rader med de fint skurna späckstrimlorna. En långpanna upphettas, smöret brynes däri, köttet ilägges och brynes hastigt på alla sidor, ofvanpå spisen, hvarefter det saltas och peppras. Litet af den kokande buljongen påspädes och köttet sättes in i het ugn att steka omkr. 45 min., under det buljongen påspädes litet i sänder och steken öses öfver hvar tionde minut. Haren upptages, skäres i tunna skifvor och garneras med grönsaker. Köttjusen silas och skummas. Smör och mjöl sammanfräsas, köttjusen påspädas litet i sänder, under flitig rörning, och såsen får koka 10 min., hvarefter grädden ell. tomatpurén tillsättes och såsen får ett uppkok samt afsmakas.

Glacemaräng (f. 6 pers.)). Maränger: 5 små ägghvitor, 200 gr. socker.

Skumglace: 5 äggulor, 100 gr. socker, 4 dcl. tunn grädde, ¼ gr. vaniliu, 3 dcl. tjock grädde.

Beredning: Ägghvitorna vispas till hårdt skum och vispningen fortsättes ¼ tim. Sockret nedsiktas därefter försiktigt i ägghviteskummet. Massan läggas på väl rengjorda, smorda och mjölade plåtar i form af aflånga maränger som slätas öfver med en sked och beströs med socker. De gräddas i svag ugnsvärme tills de äro halftorra och släppa plåten, då de uttagas och få kallna.

Äggulorna röras med sockret i 20 min. Den tunna grädden kokas upp med vaniljinet och tillsättas de rörda äggulorna under stark vispning. Krämen hälles tillbaka i kastrullen och får under fortsatt vispning sjuda då den upphälles och vispningen fortsättes tills krämen är kall. Den till hårdt skum slagna grädden nedröres, massan slås därefter i glacemaskin och vrides omkr. 15 min. hvarefter den nedpackas och fryses 1—2 tim. Maräng erna urhålkas, fyllas med glace och serveras dubbla.

Spenatsoppa (f. 6 pers.). 3 hg. spenat, 1½ msk. (30 gr.) smör, 2 msk. mjöl, 1½ lit. efterbuljong, 3 dcl. grädde, 1—2 äggulor, salt, hvitpeppar, (socker).

Beredning: Spenaten rensas, sköljes, får afrinna och skäres sönder. Smör och mjöl sammanfräsas, den kokande buljongen påspädes, litet i sänder, spenaten ilägges och får koka omkr. 15 min., hvarefter grädden tillsättes och soppan får ett uppkok samt afsmakas. Äggulan vispas i soppskålen och soppan tillslås under kraftig vispning.

Ugnstekt sik (f. 6 pers.). 1½ kg. sik, ättika, 1½ msk. salt, 1 knippa persilja, 1 msk. portugisisk lök, 1 ägg, 1 kkp. stötta skorpor, 2—3 dcl. vatten, 1 dcl. franskt vin.

Till stekning: 2 msk. smör.

Beredning: Fisken fjällas, urtages, sköljes och torkas med en fiskhandduk samt ingnides med ättika och salt. Persiljan och löken hackas fint och blandas med de stötta skorporna. Fisken penslas med det uppvispade ägget och beströs med skorpblandningen. En långpanna upphettas, smöret brynes däri och fisken nedlägges att bryna, hvarefter det kokande vattnet samt vinet påspädes, litet i sänder, och fisken får steka omkr. 20 min., under det att den ofta öfveröses med sin sås. Fisken upplägges på varmt serveringsfat och såsen hälles öfver.

Mandelpudding (f. 6 pers.). 1 hg. sötmandel, 4 bittermandlar, 3 äggulor, 50 gr. socker, 4 blad gelatin, 2 msk. varmt vatten, ½ lit. tjock grädde.

Beredning: Mandeln skållas, torkas och drifves genom mandelkvarn. Äggulorna och sockret röras i 20 min., hvarefter mandeln tillsättes. Gelatinet spolas i kallt vatten, upplöses i det varma vattnet, får afsvalna och nedröres i äggmassan. Grädden vispas till hårdt skum och tillsättes. Massan slås i en geléskål och får stå att stelna 3—4 tim. Puddingen garneras med frukt eller gelé.

Cyprolin (f. d. Ceolin)

är det förnämsta putsningsmedlet för koppar & mässing, gör ytan fullkomligt blank och ren utan att smutsa händer och trasor. **Cyprolin** är allmänt omtyckt emedan det blankar fort och väl. **Cyprolin** kostar 25 öre pr burk och försäljes hos herrar minuthandlande. I parti hos **Holst & C:o** Tekn. Fabrik, Dalagatan 42, Stockholm.
OBS.! Varnas för efterapningar.

Doktor F. Lendgiels'

äkta patenterade

Björk-Balsam.

Denna balsam borttager finnar, fräknar, lefverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor.

Bestrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin.

Ett krus balsam kostar 3: 50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoes-tvål säljes à 1 kr. pr st. eller 5: 50 satsen.

Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkta och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos

Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53

Obs. Sändes till landsorten mot insänd likvid, postförskott eller efterkraf.

Skönhet

kan icke förvärfvas, men är man i besittning af den, bör man äfven hafva kännedom om att kunna bevara den. För att uppnå detta resultat, bör man endast använda verkligt hygieniska specialiteter såsom **Créme, Puder** och **Tvål Simon.**

Varnas för efterapningar och rekvirera det riktiga namnet Säljes öfverallt.

KNEIPPBADEN — Borg, Norrköping
Året om fullständig kall- och varmvattenkur.

KONGL. HOFLEVERANTÖR
C. H. Billbergs,
GÖTEBORG,
mångfaldigt in- och utrikes, senast i Gefle 1901 med GULDMEDALJ prisbelönta
Pianinos & Flyglar,
säljes till fabrikspris hos
Gustaf Johnson o. Georg Lagerlund,
Stockholm.

Lundgrens Thé
i lufttäta packningar från 25 öre till högre pris genom Hrr Specerihandlare.

Nytt! Nytt!

Mazettis
Chokolad "de la Rivière"
pr kaka 45 öre,

öfverdådigt välsmakande REN ätchokolad (utan mjölk). Kännare påstå, att den öfverträffar finaste Schweizer- och Pariserchokolad. Den smälter i munnen!

Den är ytterst omsorgsfullt tillverkad af de finaste och härligaste cacaobönor från jordens förnämsta plantager.

Fås hos de flesta herrar specerister och konditorer.

Tag hvilken Stockholmstidning som hälst, jämför den med **Svenska Dagbladet** Välj sedan den bästa!

Undersåkers Pensionat,
Jämtland,
öppnas för mottagning af turister från 1 juni detta år.
Beläget fyra min. väg från Undersåkers station, 380 meter öfver hafvet. Helinackordering från 2: 50 till 3: 25 pr dygn. Godt bord, vänligt bemötande. Lungsiktiga mottagas ej. Upplysningar af innehafvaren **C. I. Bergstedt.** Rikstelefon.

Trosa Bad- & Sommarvistelseort,
som genom sitt naturskönа läge, sin rena och stärkande luft, sina utmärkta varm- och saltsjöbad, kan rekommenderas som synnerligen angenäm, börjar sin säsong 1 juni. — Daglig ångbåtsförbindelse med Stockholm. — Två läkare på platsen. — Nybyggdt societetshus och utmärkt restauration. — Förfrågningar besvaras af Badkamreraren.

N:o 4711.
Eau de Cologne
(blå och gul etikett)

Den är den äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppfriskande och stärkande
Begär alltid märket N:o 4711 och refusera imitationer.
Försäljes hos välsorterade parfymhandlande
Generalagent i Sverige för Parfumerie 4711 Köln. Emil Boström. Stockholm.

Grebbestads Hafskuranstalt

Vid saltaste delen af västkusten, 4 mil söder om Strömstad, hålles öppen 15 juni—15 september. Härlig hafsluft, trygg segling med goda båtar och vanda förare. Societetshus. Billiga lefnadsomkostnader. Bassiner och varmbadhus, utmärkta gyttjebad tallbarrsbad, nauheimerbad och terrängkurer för hjärtsjukdomar. Dessutom behandlas närvsvaghet, bleksot, allmän svaghet, reumatism, njur- och magåkommor. Elektricitet massage.

Doktor **Nils Bæckström** bestrider sjukvården. Daglig ångbåtsförbindelse med Göteborg och Kristiania.

Badkamrerkontoret.

Hafsbaden Grislehamn.
Säsong 1 juni—30 sept. 1903.
Byggningar och stugor att hyra — billigt.
Rikstelefon Grislehamn N:o 2. **Se prospekten**

Ett nytt arbete af förf. till Gunvor Thorsdotter till Härö.

Det förlofvade landet
af Alvilde Prydz.
Bemyndigad öfversättning af *Signe Björklund.*

»— — Den hör absolut till *det yppersta*, hon hittills har skrifvit — — Författarinnan har *knappast någonsin nått högre* — —»
(Berlingske Tidende.)

»— — *Man läser icke Alvilde Prydz' böcker — man genomlefver dem. Så fängslar hennes stil. Den är så lugn och klar och fåordig, men hvilket dolt lif innesluter den ej!*»
(Göteborgs Aftonblad).

Pris kr. 3: 50.
Stockholm, Fr. Skoglunds förlag.

Annonser införda genom

Svenska Kurortsföreningen.

Intendent: D:r R. Friberger Upsala

Borgholms Hafskuranstalter

Juni—sept. bekväma, bill. kommunikat.

i sydländskt klimat med hafsbad af särdeles jämn temperatur. Modern, fullständig brunns-, bad-, luft- och kallvattenkur. Hetluftsapparater. Solbadspaviljong med gymn. apparater i det fria. 1:a klass strandhotell och badrestaurant. Italiensk stråkorkester. Prospekt gm kamreraren. Tillhandahållas äfven i Stockholm å Turistfören. byrå samt Resebyrån, Operahuset.

Marstrands hafskuranstalt.

1 juni—1 oktober. Läkare: Intendenten **D:r Bauman. D:r G. Falk:** massage och sjukgymnastik, **D:r O. Sandberg** (efter midsommar): mag- och tarmsjukdomar. Kamrer: **V. Fröblom.** Fullständig brunns- och badkur. Gyttjemassagebad, nauheimer- och kreuznacherbad m. m.

Öppet 23 maj — 12 sept. Intendent: **D:r Fr. Odenius,** Stockholm.

Nauheimerbad med flytande kolsyra.

Mösseberg

Begär prospekt genom Kamrerkontoret Falköping-Ranten

1.100 fot öfver hafvet d. ä. lika högt som Jämtländska kurorten Mörsil.

Norrtelje hafsbadanstalt

Säsong 10 juni— 1 sept. Vidtberömda gyttjemassage- och tallbarrsbad jämte öfriga brukliga badformer. Nauheimerbad med flytande kolsyra. Synnerligen vackra resultat vid behandling af **rheumatism.** Vacker natur med vidsträckta promenader. Sunda boställen med landtligt läge. God restauration; billiga lefnadsomkostnader. Elitkapellet. Lawn-tennisplan. — Ansökningar till fria bad insändas före 15 maj. Läkarevården bestrides af **D:r A. Brandt.** Kamrer **Th. Ohlson** expedierar beställningar å rum och badtimmar samt öfversänder prospekt, som äfven erhållas å Turistföreningens byrå i Stockholm.

Öppet året om.

Rindöbaden

Läkare: D:r Wald. Lindblom.

Sanatorium, Brunns- och **Badanstalt.**

Naturskönt, högt och fuktfritt läge vid stora segelleden, 1 ½ t:es färd fr. Stockholm med Vaxholmsbåtarne. Härliga promenader i barrskog. **Nytt societetshus** med **restaurant** i förening med **nytt, tidsenligt hotell;** elektriskt ljus, centraluppvärmning. I **sanatoriet Tallhöjden** vackra rum med verandor. **Ljus-** och **luftbad** samt andra brukliga **badformer. Brunnsdrickning. Rindö arsenik-järnkarbonatvatten** å Apoteket Nordstjärnan, Stockholm.

Villatomter å fri grund upplåtas på goda villkor. **Begär prospekt** fr. Kamrerarekontoret, Rindöbaden, och fr. Sandbergs bokhandel, Stockholm.

Ronneby

Starkaste järnkällor. Gyttjemassagebad. Stålbad. Hafsbad. Dietisk kur för sockersjuka m. m. Nytt tidsenligt pensionat.

Säsong 1 juni—31 aug.

Öfverläk.: Doc. D:r **John Sjöqvist,** Stockholm.

Naturskönt läge nära Östersjön.

Fullständiga prospekt gratis och franco gen. **Brunnskontoret.**

Brunn

Söderköpings Brunn och Bad.

1 juni—1 september. Fullständig brunns- och badkur. Nauheimerbad. Elektricitetsbehandling. **Sjukgymnastik** och **massage.** Barrskogsluft. Nya bostadsvillor inom brunnsområdet med fullt tidsenlig inredning. God restauration. — Intendent: **D:r Sven Wallgren.** Rum och prospekt genom **Brunnskontoret.**

Ulricehamns Sanatorium och Vattenkur.

Säsong: 1 juni—1 sept. Prospekt portofritt från Kamrerarekontoret. Läkare: **M. Matell.**

LEDIGA PLATSER

Enkel, arbetsam flicka, ej för ung, erhåller nu genast plats att med moders hjälp sköta 3 barn. Svar med betygsafskrifter o. fotografi till »Ingeniörsfamilj», Uddevalla, p. r.

Lärarinna önskas till hösten för 4 barn, 12—7 år, d. y. gosse Sökande bör vara af bildad familj, frisk, musikalisk, samt äga vana och förmåga att undervisa i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbete. Betyg, referenser, fotografi, uppgift om löneanspråk och ålder torde sändas till fru A. Kallstenius, Dannemora.

För en stadgad, anspråkslös flicka finnes plats att sköta skolhushåll för 2 barn i stad i södra Sverige Den som kan läsa läxor med barnen och undervisa i musik har företräde. Platsen bör tillträdas i början af juli. Goda rekommendationer fordras. Svar märkt »Pålitlig» insändes till Iduns exp.

En barnkär flicka,

redbar och hurtig, från godt hem, önskas, att såsom medlem af familjen gå frun tillhanda och hjälpa till med några barns vård. Reflekterande härå torde insända fotografi, referenser, löneanspråk m. m. till fabrikör C. Östman, Sköfde.

En seminariebildad

lärarinna, bosatt i Göteborg, önskas till hösten för att undervisa trenne flickor om 8, 9 och 11 år i vanliga skolämnen. Adress fru Wilhelm Ewert, Vasagatan 42, Göteborg.

Lärarinna, undervisningsvan i svenska, tyska och musik, erhåller i sommar plats på landet mot fritt vivre och resor. Svar till »E. L.», Örebro p. r.

Helsingborgs Folkskolor.

En lärarinnetjänst i huslig ekonomi vid Helsingborgs stadsförsamlings folkskolor sökes senast den 1 juli detta år. Årliga lönen utgör 900 kr. Undervisningstiden pr år är 38 veckor, och nästa höstterminen börjar den 1 september. Rätt till fyra månaders ömsesidig uppsägelse förbehålles. — Ansökningar, ställda till Helsingborgs stadsförsamlings skolråd, insändas eller ingifvas till folkskoleinspektören.

Helsingborg den 20 maj 1903.

Claës Elis Johansson,
Skolrådets ordförande.

A. Gierow,
Folkskolans inspektör.

För lärarinnor och bildade hushållsbiträden, finnas goda platser att genast söka. Nya Inackorderingsbyrån Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm. Etab!. 1887.

Husföreståndarinna,

plats som dylik finnes för en respektabel, enkel och anspråkslös flicka, mellan 30—40 år, i änklings hem där 5 barn finnas mellan 18—11 år. Endast den som med sparsamhet och intresse kan sköta en dylik plats torde insända svar, hälst med fotografi, i biljett märkt »Handelsresande», Landskrona p. r.

För lärarinna i huslig ekonomi finnes plats för sommaren vid mindre skola på landet. Svar till »S. C.», Iduns exp. f. v. b

Undervisningsvan lärarinna, som aflagt lärarinne- eller studentexamen, kompetent att undervisa i musik på lägre stadiet, sökes till hösten för trenne (3) flickor i ålder mellan 8—15 år. Svar till »T. L.», **Kärda,** p. r.

Skolköksl ärarinna. Vid nyupprättade skolköket i Trollhättan önskas en lärarinna i huslig ekonomi. Platsen tillträdes vid höstterminens början omkring den 1 sept. detta år, och pågår undervisningen 35½ veckor årligen. Lön 850 kr. kontant jämte fria middagar de dagar, då undervisningen pågår. Ansökningar, åtföljda af examens- och fräjdbetyg, insändas före den 15 juni till skolrådets ordförande, adress Trollhättan.

En lärarinneplats

är ledig vid Höörs samskola d. 1 sept. Hufvudämnen: franska, engelska. Kompetensvillkor: genomgått högre elementarläroverk för flickor. Företräde för den, som därjämte aflagt småskolelärarinneexamen. Lön 750 kr. pr år. Ansökningar jämte betyg insändas före 1 juni till styrelsen för Höörs samskola, adress Höör, Skåne.

Att förestå hushållet hos bättre, aktad, oberoende, 37 års ungkarl (ensam person), erhåller bildad yngre flicka förmånlig, lättsköt plats. Yttre beaktas. Svar med fotografi adresseras: »Bildadt Hem», p. r. Södervärn.

En pålitlig, skicklig och barnkär jungfru, hälst äldre, får plats den 1 eller 15 juli att sköta ett 4 månader gammalt barn. Svar, med betyg och rekommendationer samt med uppgift å löneanspråk, till bankdirektör Bark, adress *Uddevalla.*

Vid **Hålahults sanatorium** finnes plats ledig för 1 kokerska, 1 underkokerska och 1 bagerska. Lön: respektive 200:— o. 180:— kr. pr år jämte allt fritt. Sökande kunna med insändande af betygsafskrifter hänvända sig till **Sysslomannen,** adr. **Hålahult.**

PLATSSÖKANDE

Ung resvan tyska med utm. refer. önskar plats som ressällskap eller som sällskap och hjälp i familj. Svar inom 14 dagar till »M», Iduns exp.

Ung flicka önskar plats som sällskap och hjälp. Goda rekommendationer. Svar till »Maria», Bengtsfors.

Kvinnlig Gymnast,

utex. fr. Kungl. Gymn. Central-Inst., önskar plats öfver sommaren, hälst att åtfölja dam eller barn till kusten eller utländsk badort. Löneanspråk små. Sv. t. »F. M.». Iduns exp.

En 15-års duglig och hurtig föräldralös flicka, hvilken genomgått 6 klasser i Åhlinska skolan samt åtnjutit undervisning i musik i Richard Andersons musikinstitut, söker komma i bättre familj på landet för att gå husmodern tillhanda mot fritt vivre. Hon kan äfven läsa och spela med mindre barn. Svar till »Ensam», Iduns exp.

SJUKGYMNAST—Massös önskar anställning i familj eller å badort. Svar till »G—t», Iduns exp.

En ung, bättre, allvarlig flicka

önskar plats 1 augusti som barnfröken i finare familj i stad, van vid barns vård, samt något musikalisk och kunnig i enklare sömnad. Svar till »22 år», Hörby 18, **Mjellby.**

Laudatursstudent på latinlinien med utmärkta betyg i matematik o. lefvande språk önskar plats under sommaren hos god familj på landet. Upplysningar hos fattigvårdsinspektören Albin Lindblom, Stockholm, Klara Västra Kyrkogata 3 A. 12—2. Allm. 79 02, Riks 40 20.

1 JUNI önskar ung bildad flicka plats för att mot fritt vivre läsa och spela med mindre barn och deltaga i alla husliga göromål. Fria resor. Svar »M», Rottne p. r.

English lady of good family (pleasant disposition) wishes for an engagement as companion during the summer months in the country on sea side. Terms »free board & travels», adr. L. H., Seffle, f. v. b.

Under sommaren önskar ung flicka, som genomgått högre läroverk och äger undervisningsvana, undervisa i vanliga skolämnen eller (hälst) musik i angenäm familj där ungdom finnes. Ingen lön fordras, blott fritt vivre. Svar till »Uppsaliensiska», Iduns exp.

Husföreståndarinneplats

i mindre hem. hälst där barn finnas, sökes af bättre 28 årig flicka. Sök. är kunnig i matlagning, bakning, syltning och saftning samt har i sex år förestått hushåll. Svar till »God vård», Iduns exp., motses tacksamt.

Barnfröken.

27-årig, allvarlig bättre flicka söker plats. Mycket barnkär. Små pret. Svar emotses tacksamt till »Anspråkslös och plikttrogen», Iduns exp.

Hjälp i hushållet.

28-årig, anspråkslös bättre flicka, som äger mångårig vana vid alla hemsysslor, söker plats i vänlig familj. Kunnig i matlagning, bakning, syltning och saftning m m. Svar motses tacksamt af »Van och villig», Iduns exp.

Husföreståndarinna, duglig, sparsam, gladlynt och musikalisk, af god familj, önskar plats ju förr dess bättre. Svar till »1903», Jönköping p. r.

Ung, bättre flicka önskar komma i god familj på landet, att mot någon ersättning vara behjälplig med husliga sysslor, eller på större gård att biträda vid kontorsgöromål. Endast som familjemedlem. Svar strax till »19—20», Åstorp p. r.

En flicka önskar för sommaren plats att hjälpa till i hush. eller undervisa mindre barn. Svar till »Ems», Iduns exp.

Småskollärarinna önskar under sommarmånaderna plats i familj att mot fritt vivre undervisa barn i vanliga skolämnen. Är villig deltaga i husliga göromål. Svar till »20 år», Indal p. r.

Italienska (27 år) af god härkomst, bördig från Rom, önskar tillbringa 2 à 3 månader under sommaren i finare familj på landet i Sverige, för att undervisa i italienska, franska och mandolinspelning, mot fria resor till och från Dresden. Vidare upplysningar hos fröken Mörner, Karlavägen 34, Stockholm. Goda referenser. Svar sändes till Regiora Trivero, Christiansstrasse 39, Dresden.

En ung, enkel och anspråkslös flicka, som genomgått 7-klassigt läroverk samt kurs i handelsinst., och dessutom äger studentbetyg i svenska och tyska språket, geografi och aritmetik önskar plats i vänl. familj att undervisa barn samt vara m. dem behjälplig. Är äfven villig deltaga i skrifgöromål om så önskas. Obs.! Undervisningsvan. Svar emotses tacksamt till »Godt sätt 20», Bollnäs p. r.

Husföreståndarinneplats

sökes af bildad person, fullt kompetent att på egen hand förestå ett hem. Betyg från dylika förut innehafda platser kunna företes Ålder 40 år. Tillträde hälst till hösten. Svar till »L. R.», p. r. Örebro.

Ung värmländska af god familj önskar mot fritt vivre och fria resor under sommarmånaderna plats hos familj på landet för att endera hjälpa till med barnen eller gå frun till handa. Svar torde insändas till »Värmländska», p. r. Karlstad.

Bildad, musikalisk flicka önskar plats som sällskap och hjälp eller att medföljа på resor. Sv t. »Norrländska», Hernösand p. r.

Medelålders änka önskar plats till hösten att förestå ungkarls eller änklings hushåll i stad eller på land. Barnkär, behärskar tyska språket, små pretentioner. Bästa ref. erbjudas. Svar till »Dora», Iduns exp.

Plats som värdinna sökes, hälst i stad, af ung bättre änkefru (Finska) med godt utseende. Svar tacksamt till »Finska», Tidningskontoret Gustaf Adolfs torg, Stockholm.

En ung dame

önskar för sommaren medföljа familj till landet, för att mot fritt vivre undervisa några timmar dagligen i vanliga skolämnen. Svar emotses tacksamt till »Anny 19» Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

På egendom eller bruk önskar under sommaren violinist (dam) plats för undervisning eller samspelning mot fritt vivre o. resor. Vidare genom Th. Tjäders Byrå, Brunkebergstorg 12.

En anspråkslös flicka

önskar mot fritt vivre under en duglig husmoders ledning som vanlig tjänarinna deltaga i gröfre och finare sysslor för att kunna inhämta det som är nödvändigt för att sköta ett välordnadt hushåll. Van att deltaga i husliga göromål. Sv. nu eller till hösten torde sändas märkt »H. A.» p. r., Norrköping.

Guvernant med goda betyg från mindre sem. och plats i familj önskar i sommar underv. i vanl. skolämnen, språk o. musik mot fritt vivre. Svar till »Ella 22», Örebro, p. r.

Som husmors dugliga hjälp eller att själf förestå hushåll söker bildad, i alla hushållsgöromål kunnig, flicka plats. Svar »Gladlynt«, Iduns exp.

Informator.

Ung student, som i vår med vackra betyg aflagt mogenhetsexamen vid Stockholms högre reallärоverk, önskar plats som informator i godt bildadt hem på landet, hälst på **helår,** nu eller till hösten. Ref. lämnas af rektorn vid nämnda läroverk, S. Almquist. Svar märkt »Informator 1903» emotses under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Kvinnlig Sjukgymnast

önskar mot fritt vivre anställning på landet under Juni o. Juli. Svar märkt »Van gymnast» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ordningsvan, fullt hushållskunnig, sparsam, bildad, plikttrogen flicka söker plats. Svar »Ej rädd för arbete» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Guvernant-plats sökes.

En ung, bildad, något musikalisk flicka, som genomgått 8-klassigt högre elementarläroverk önskar plats som guvernant för mindre barn nu till hösten. Goda betyg från förut innehafd plats. Svar till »Guvernant» Länstidningens kontor, Carlskrona.

Informatorsplats

öfver sommaren önskas af undervisningsvan student. I musik kan äfven meddelas undervisn. Sv. märkt »Fil. stud.», Dannemora.

Yngling i 7:de klass vid högre allmänt lärov önskar under juni, juli, augusti, plats som informator — hälst på landet. Svar emottages med tacksamhet af »Studerande 7», Vänersborg p r.

En 22 års flicka önskar komma i gudfruktig familj för att under sommarferierna undervisa barn i musik och handarb. Kan sjunga. Svar till »X.», Kalmar p. r.

Kvinnlig gymnast och massör

som genomgått en kurs i Dokt. A. Wides gymnast. ortopediska institut önskar plats till badort eller familj. Svar torde godhetsfullt sändas till »Gymnast», p. r. Sala.

God inackordering

erhålles å större herregård i Värmland. Vackert belägen vid Venern Svar till »A. B.», Iduns exp.

På det naturskönа **Visingsö** kunna 2 à 3 damer få inackordering för 50 kr. i månaden. Adress majorskan C. Bergensträle.

Vid Drottningholm Tre vackra, möblerade rum att hyra för sommaren. Inackordering kan erhållas. Doktor Jansson, adress Kgl. Seraf.-lasarettet, Sthlm; fr. 1 juni Drottningholm.

Jämtland.

God och billig inackordering fås å landtegendom vid Storsjön. 5 minuters väg till närmaste skog. Piano finnes. Lungsiktiga mottagas icke. Anmälan sker hos fru Eva Magnusson, Hofvermo, Köfra

I en angenäm och treflig familj på landet, hälst i Dalarne, önskar en förlofvad flicka inackordering samt deltaga i hushållet för sommarmånaderna. Något afseende å priset fästes ej. Svar till »Sommarmånaderna», Iduns exp.

Konfirmander.

I naturskön trakt af södra Ångermanland mottagas i ung prästfamilj 2 à 3 flickor af god familj för erhållande af enskild konfirmationsundervisning under tiden den 1 juli —15 aug. Tolf km. till stad. Godt piano finnes. Pris ett för allt 125 kr. Svar insändes före den 20 juni till »Norrland», Iduns exp.

Flickor af god familj kunna under sommaren erhålla inackordering i officersfamilj å egendom i Östergötland. Härligt läge vid skog och sjö Tillfälle att lära hushåll om så önskas. Svar till »G. S.», Björsäter, Östergötland.

Ung danska,

som till hösten skall bilda eget hem i Sverige, önskar mot betalning under sommaren vistas i bildad familj i Stockholm eller på landet i närheten däraf för att lära svensk hushållning. Eget rum önskas. Hem där ungdom finnes och franska talas äger företräde. Svar med prisuppgift och alla nödiga upplysningar bedes snarast sändt till fru Elisabeth Tersmeden, Rudbäcksgatan 24, Örebro.

Sommarinackordering

för unga flickor erhålles hos änkefru på landställe nära Stockholm. Svar till prostinnan Björkman, Kammakareg. 41, Stockholm. Tel Brkb. 14 83.

Ett yngre, bildadt fruntimmer, som om vintern har ansträngande arbete, önskar under sommaren inackordering i ett godt hem på landet i frisk skogstrakt. Ett tyst rum och tillgång till piano önskas. Svar emotses snarast t. »Sommarhvila». Iduns exp.

God inackordering i Stockholm för hösten önskas af syster och bror. Svar »G. T.», Iduns exp.

Till rekreation!

För damer, som önska lugn och ro, erbjudes hälsosam luft, härlig natur och välagad mat. Dubletter, eget eller deladt rum, erhålles efter öfverenskommelse. Adr. fru A. Rettig. Villan Klippan, Södertelje. Allm. Tel. 104.

I Jämtland,

å nybyggd bondgård i Köfra, vid Storsjöns sydvästra strand, mottagas inackorderingar för sommaren. Platsen högt belägen med berg och skog strax intill. Fäbodar i närheten. Ångbåtsförbindelse med Östersund 3 ggr i veckan. Lungsjuka mottagas ej. Närmare genom Anna Backman, **Köfra.**

Rekreationshem

och pensionat i det naturskönа Sunne i Fryksdalen, Värmland, öppnas 1 juni. Talas äfven tyska. Närm. upplysn. meddelar fru **Josefine Hörhammer,** Sunne.

OXFORD. Refined English family receives students wishing to learn the language. Terms mod. Swedish ref. Mrs Sides, 16 Polstead Road.

Inackordering.

Vid det naturskönt belägna Charlottendal, 30 min. promenad från Gnesta finnes ännu plats för helårs- eller sommarinackordering. Närmare meddelar **Fröken H. Wetterholm.** Charlottendal. Gnesta.

Slöjdlärarinna önsk. under ferierna inackordering i angenämt hem, hälst i skogstrakt. Vill undervisa två t. dagl. Svar »1 juli—20 aug.», Iduns exp.

Inackordering för skolynglingar i bildadt hem i Stockholm. Tysk konversation dagligen i hemmet. Tillsyn och hjälp med språkstudier. Ref. lämnas. Adr. för sommar. fru A. Ternberg, Finnboda. A.t. 3867.

Tvänne flickor af bättre familj kunna för **konfirmationsundervisning** under juli månad erhålla inackordering hos prästfamilj i det naturskönа Ångermanland. Daglig post. Telegraf och rikstelefon. Upplysning lämn. af pastor J. A. Palmer, *Kramfors.*